

۱ در واقع ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی‌توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم و چگونگی وجودشان را دریابیم، خداوند حقیقتی نامحدود دارد در نتیجه ذهن ما نمی‌تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید.

۲ گزینه ب پاسخ صحیح است.

۳ مقدمه دوم: پدیده‌ها که وجودشان از خودشان نیست برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد بلکه وجودش از خودش باشد.

۴ نور آن چیزی است که خودش پیدا و آشکار است و سبب پیدایی و آشکار شدن چیزهای دیگر نیز می‌شود. خداوند نور هستی است یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می‌گذارند و وجودشان به وجود او وابسته است به همین جهت در قرآن کریم رابطه خداوند با جهان با اصطلاح «نور» بیان شده است.

۵ موجودات پس از پیدایش نیز همچنان مانند لحظه نخست خلق شدن به خداوند نیازمند هستند.

۶ درست

۷ گزینه ب پاسخ صحیح است.

۸ انسان‌های ناآگاه نسبت به نیاز دائمی انسان به خداوند، بی‌توجه‌اند. اما انسان‌های آگاه دائماً سایه لطف و رحمت خدا را احساس می‌کنند و خود را نیازمند عنایات پیوسته او می‌دانند.

۹ اگر قدم پیش گذارد و با عزم و تصمیم قوی حرکت کند. (درس ۱ ص ۱۲)

۱۰ گزینه الف پاسخ صحیح است.

۱۱ گزینه الف پاسخ صحیح است.

۱۲ ۱ ← ب   ۲ ← ج   ۳ ← د   ۴ ← الف

۱۳ گزینه الف پاسخ صحیح است.

۱۴ گزینه الف پاسخ صحیح است.

۱۵ گزینه ب پاسخ صحیح است.

۱۶ گزینه الف پاسخ صحیح است.

۱۷ گزینه ب پاسخ صحیح است.

۱۸ انسانی که قدم پیش گذارد و با عزم و تصمیم قوی حرکت کند و به یقین خداوند کمک خواهد کرد و لذت چنین معرفتی را به ما خواهد چشاند.

۱۹

انسان‌های ناآگاه نسبت به نیاز دائمی انسان به خداوند، بی‌توجه‌اند.

اما انسان‌های آگاه دائماً سایه‌ی لطف و رحمت خدا را احساس می‌کنند و خود را نیازمند عنایات پیوسته او می‌دانند. هر چه معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیشتر احساس و ناتوانی و بندگی خود را بیشتر ابراز می‌کند.

افزایش خودشناسی ← درک بیشتر فقر و نیاز ← افزایش بندگی

پیامبر گرامی ما، با آن مقام و منزلت خود در پیشگاه الهی، عاجزانه از خداوند می‌خواهد که برای یک لحظه هم، لطف و رحمت خاصش را از او نگیرد و او را به حال خود واگذار نکند.

۲۰

مقصود امیرالمومنین از عبارت قبله و معه و بعده:

تعبیر «رأیت الله قبله»، اشاره به این نکته دارد که آن حضرت با نگاه دقیق خود وقتی به اشیای پیرامون خود می‌نگرد درمی‌یابد که همه این اشیای پدیده‌هایی هستند که قبلاً نبوده‌اند پس حتماً علتی آن‌ها را به وجود آورده است، پس پی به خالق آن می‌برد و تعبیر «معه» اشاره به این دارد که آن حضرت وقتی می‌نگرند که این شیء سرتاسر نیاز و فقیر در حال حاضر وجود دارد پس در می‌یابد که بقای آن مرهون خداست و تعبیر «بعده» اشاره به این دارد که ایشان وقتی می‌بینند که این شیء بعد از مدتی از بین رفت می‌دانند که تنها خداست که خالق موت و حیات است پس در فناء شیء نیز باز خدا را مشاهده می‌کنند.

۲۱ غلط

۲۲ اندیشیدن مداوم درباره‌ی خداوند و قدرت او.

۲۳ آیه‌ای از آیات الهی

۲۴ گزینه ب پاسخ صحیح است.

۲۵ غلط است.

۲۶ گزینه الف پاسخ صحیح است.

۲۷ گزینه الف پاسخ صحیح است.

۲۸ گزینه ۲

۲۹ «خدا در هر چیزی دیدن» که یک شناخت عمیق و والا است. (درس ۱ ص ۱۲)

۳۰ تفکر درباره نیازمند بودن جهان در پیدایش خود به آفریننده است.

۳۱ افزایش بندگی

۳۲ غلط است.

۳۳ وجود

۳۴ موضوعاتی هستند که در محدوده شناخت ما قرار می‌گیرند و ذهن ما گنجایش درک آن‌ها را دارد.

- ۳۵ گزینه ب پاسخ صحیح است.
- ۳۶ معرفتی عمیق - مشکل
- ۳۷ افزایش بندگی
- ۳۸ گزینه ب پاسخ صحیح است.
- ۳۹ دعوت پیامبر (ص) به تفکر در همه چیز
نفی صورت گرفته: عدم تفکر در ذات خداوند
- ۴۰ پدیده - هستی
- ۴۱ محدود بودن ذهن ما و نامحدود بودن ذات و چیستی خداوند.
- ۴۲ صحیح است.
- ۴۳ غلط است.
- ۴۴ در جهانی زندگی می‌کنیم که آفریننده‌ای حکیم آنرا هدایت و پشتیبانی می‌کند.
- ۴۵ ذات (چیستی) (درس ۱ ص ۱۲)
- ۴۶ فطرت
- ۴۷ اندیشیدن درباره خداوند و قدرت او
- ۴۸ غلط (۰/۲۵) - درس ۱ صفحه ۹
- ۴۹ گزینه ب پاسخ صحیح است.
- ۵۰ انسان‌های آگاه
- ۵۱ افزایش خودشناسی
- ۵۲ بهره‌مندی از لطف و رحمت خاص خداوند.
- ۵۳ برترین عبادت
- ۵۴ موجودات جهان، هستی خود را وامدار چه کسی هستند؟
- ۵۵ تمام موجودات «وجود» خود را از خدا می‌گیرند، به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می‌گذارند و وجودشان به وجود او وابسته است.

۵۶ گزینه الف پاسخ صحیح است.

۵۷ گزینه ب پاسخ صحیح است.

۵۸ الف ← ۲   ب ← ۱   ج ← ۳

۵۹ وجود (درس ۱ ص ۱۱)

۶۰ صحیح

۶۱ صحیح

۶۲ وقتی که این توانایی را از خود آن‌ها و مستقل از خدا بدانیم.

۶۳ اندیشه

۶۴ نور هستی (الله نور السماوات و الارض)

۶۵ غلط - موجودات در تمام مراحل هستی چه پیدایش و چه بقا به خداوند نیازمندند.

۶۶ با این که ما به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی می‌بریم و اسماء او را می‌توانیم بشناسیم اما نمی‌توانیم ذات و چیستی او را دریابیم.

۶۷ چون نمی‌توانیم ذات و چیستی او را دریابیم. (درس ۱ ص ۱۳)

۶۸ غلط (۰/۵)

۶۹ خداوند نور هستی است یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به مرحله هستی می‌گذارند. در واقع هر موجودی در حد خودش تجلی‌بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است. از همین رو آنان که به دقت و تأمل در جهان هستی می‌نگرند در هر چیزی خدا را مشاهده می‌کنند و علم و قدرت او را می‌بینند.

۷۰ غلط است (۰/۵) - درس ۱ صفحه ۱۳

۷۱ افزایش عبودیت و بندگی (درس ۱ ص ۱۱)

۷۲ پاکی و صفای قلب (درس ۱ ص ۱۲)

۷۳ غنی (۰/۵)

۷۴ اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند و در کنار او، دیگری نیز هستند که تدبیر امور موجودات را برعهده دارند. یا کسی در کنار ربوبیت الهی، برای خود یا سایر مخلوقات حساب جداگانه باز کند. یا کسی گمان کند که می‌تواند مستقل از خداوند، امور را تدبیر کند.

۷۵ نادرست

۷۶ الف) ۴ (ب) ۱ (ج) ۵ (د) ۲

۷۷ پیروان این جریان فکری خشک و غیرعقلانی با تفکر غلطی که درباره توحید و شرک دارند هر مسلمانی را که مانند آنها نمی‌اندیشد مشرک و کافر می‌خوانند و گاه کشتن او را واجب می‌شمارند. پیروان این جریان می‌گویند توسل به پیامبران و معصومین شرک است. طلب دعا و شفیع قرار دادن دیگران برای اینکه خدا انسان را ببخشد، شرک است و همچنین معتقدند اینگونه افراد کافر هستند و مسلمان محسوب نمی‌شوند.

۷۸ الف) ۴ (ب) ۱ (ج) ۵ (د) ۳

۷۹ بله. توحید در ربوبیت بدین معنا نیست که انسان نقشی در پرورش و تدبیر سایر مخلوقات ندارد، باغبانی که زحمت می‌کشد و به پرورش درختان می‌پردازد رشد این درختان نتیجه تدبیر اوست. توحید در ربوبیت بدین معناست که این باغبان و تدبیرش همه از آن خدا و تحت تدبیر او هستند.

۸۰ اولاً: هر کدام از آن خدایان، محدود و ناقص هستند و به تنهایی نمی‌توانند کل جهان را خلق کنند. ثانیاً: هر یک از خدایان کمالاتی دارند که دیگری آن کمالات را ندارد، چنین خدایان ناقصی، خود، نیازمند هستند و هر یک از آنها به خالق کامل و بی‌نیازی احتیاج دارند که نیازش را برطرف نماید.

۸۱ اگر این توانایی‌ها را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم شرک است اما اگر این توانایی‌ها را صرفاً از خدا و به اذن او بدانیم، عین توحید است.

۸۲ دین اسلام از مسلمانان می‌خواهد برای سلامتی و تندرستی خود بکوشند و از هر کاری که تندرستی را به خطر می‌اندازد، دوری کنند علاوه بر این خوب است هر مسلمانی بکوشد تا بدنی قوی و نیرومند داشته باشد تا در زندگی از سلامت برخوردار باشد و بتواند بهتر فعالیت کند و در هنگام خطر و مبارزه با دشمنان دین پیروزمندانه عمل نماید.

۸۳ هر مسلمانی را که مانند آنها نمی‌اندیشد مشرک و کافر می‌خوانند و گاه کشتن او را واجب می‌شمارند. پیروان این جریان می‌گویند توسل به پیامبران و معصومین (ع) شرک است، طلب دعا و شفیع قرار دادن دیگران برای اینکه خدا انسان را ببخشد شرک است و همچنین معتقدند اینگونه افراد کافر هستند و مسلمان محسوب نمی‌شوند. (درس ۲ ص ۲۴)

۸۴ از آنجا که خداوند، تنها مالک و سرپرست جهان هست و مخلوقات، جز به اجازه او نمی‌توانند در جهان تصرف کنند چنین اجازه‌ای به معنی واگذاری ولایت خداوند به دیگری نیست، بلکه بدین معناست که خداوند آن شخص را در مسیر و مجرای ولایت خود قرار داده است. (درس ۲ ص ۱۹)

۸۵ زیرا اختیار سود و زیان خود را هم ندارند. (درس ۲ ص ۲۲)

۸۶ وقتی که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. (درس ۲ ص ۲۴)

۸۷ قوانین الهی

۸۸

این تصور که چند خدا وجود دارد و هر کدام خالق بخشی از جهان‌اند، یا با همکاری یکدیگر این جهان را آفریده‌اند، به معنای آن است که هر کدام از آن‌ها محدود و ناقص هستند و به تنهایی نمی‌توانند کل جهان را خلق کنند. همچنین به معنای آن است که هریک از خدایان، کمالاتی دارند که دیگری آن کمالات را ندارد و گرنه عین همدیگر می‌شوند و دیگر چند خدا نیستند. چنین خدایان ناقصی، خود، نیازمند هستند و هریک از آن‌ها به خالق کامل و بی‌نیازی احتیاج دارد که نیازش را بر طرف نماید. (درس ۲ ص ۲۱)

۸۹

غ (درس ۲ ص ۱۹)

۹۰ وقتی رابطه خود را با خدا بررسی می‌کند می‌بیند که هم خودش و هم نیرو و توانش از آن خداست و کشت و زرع او براساس استعدادی که خداوند در آن قرار داده رشد کرده و محصول داده است در نتیجه درمی‌یابد که زارع حقیقی و پرورش‌دهنده اصلی زراعت او خداست و باید شکرگزار او باشد. (درس ۲ ص ۲۰)

۹۱

شرک در ولایت (درس ۲ ص ۲۲)

۹۲ اعتقاد به اینکه علاوه بر خدا و در کنار او، دیگرانی هستند که سرپرستی جهان را برعهده دارند و خودشان حق تصرف در جهان را دارا می‌باشند. (درس ۲ ص ۲۱)

۹۳

عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین (ع) در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آن‌ها و مستقل از خدا بدانیم. اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن‌را با درخواست اولیاء از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است و از این جهت مانند اثر شفابخشی داروست که خداوند به آن بخشیده است. (درس ۲ ص ۲۴)

۹۴

شرک در ولایت

۹۵

درست

۹۶ ۱- هر مسلمانی را که مانند آن‌ها نمی‌اندیشد، مشرک و کافر می‌خوانند و گاه کشتن او را واجب می‌شمارند ۲- توسل به پیامبران و معصومین شرک است ۳- طلب دعا و شفیع قرار دادن دیگران برای اینکه خدا انسان را ببخشد، شرک است و معتقدند اینگونه افراد کافر هستند و مسلمان محسوب نمی‌شوند. (ذکر یک مورد کافی است).

۹۷

اعتقاد به این‌که علاوه بر خداوند و در کنار او، دیگرانی نیز هستند که تدبیر امور موجودات را برعهده دارند.

۹۸

صحیح

۹۹

گزینه ب پاسخ صحیح است.

۱۰۰

توحید در مالکیت

۱۰۱ معتقد باشیم خداوند تنها مبدأ و خالق جهان است، موجودات همه مخلوق او هستند و در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد.

۱۰۲

بدین معناست که ایشان را واسطه ولایت خود و رساننده فرمان‌هایش قرار داده است. (یا به اذن و اراده الهی، پیامبر (ص)، حق ولایت و اجازه تصرف را دارد).

- ۱۰۳ در صورتی که این توانایی را از خود امام حسین (ع) و مستقل از خداوند بداند شرک است. اما اگر این توانایی را صرفاً از خداوند و انجام آن را با درخواست امام از خداوند و به اذن خداوند بداند عین توحید است.
- ۱۰۴ غلط
- ۱۰۵ شرک در ولایت: اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند در کنار او دیگرانی نیز هستند که سرپرستی جهان را برعهده دارند و خودشان حق تصرف در جهان را دارا می‌باشند.
- ۱۰۶ از آنجا که خداوند، تنها مالک جهان است تنها ولی و سرپرست جهان نیز است و مخلوقات، جز به اجازه او نمی‌توانند در جهان تصرف کنند.
- ۱۰۷ در صورتی که آنها شریک‌هایی برای خدا قرار دهند که آن شریکان مثل خداوند آفرینشی داشته باشند.
- ۱۰۸ الف) ۴   ب) ۳   ج) ۱
- ۱۰۹ توحید در خالقیت
- ۱۱۰ رب: به معنای مالک و صاحب اختیاری که تدبیر و پرورش مخلوقات به دست اوست. (درس ۲ ص ۲۰)
- ۱۱۱ توحید در ربوبیت (درس ۲ ص ۲۰)
- ۱۱۲ هر کسی که مالک چیزی باشد حق تصرف و تغییر در آن را دارد و دیگران بدون اجازه او حق تصرف و تغییر آن را ندارند. به این حق تصرف و تغییر ولایت و سرپرستی گویند.
- ۱۱۳ خداوند همتایی ندارد / خداوند یکتا است (اصل توحید) (درس ۲ ص ۲۲)
- ۱۱۴ «... مرا این عزت بس که بنده تو باشم و این افتخار بس که تو پروردگار منی ...» (درس ۲ ص ۱۸)
- ۱۱۵ غلط (درس ۲ ص ۱۹)
- ۱۱۶ اذن الهی (خواست و اراده الهی) (درس ۲ ص ۲۴)
- ۱۱۷ ولایت (درس ۲ ص ۱۹)
- ۱۱۸ یعنی علاوه بر خداوند و در کنار او، دیگرانی نیز هستند که تدبیر امور موجودات را برعهده دارند و مستقل از خدا می‌توانند امور را تدبیر کنند. (درس ۲ ص ۲۱)
- ۱۱۹ جریان تکفیری (درس ۲ ص ۲۴)
- ۱۲۰ توحید در خالقیت (درس ۲ ص ۱۹)
- ۱۲۱ ربوبیت (۰/۲۵) - درس ۲ صفحه ۲۲

- ۱۲۲ عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین (ع) در برآوردن حاجات انسان، وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. (۰/۷۵) - درس ۲ صفحه ۲۳
- ۱۲۳ توحید در ولایت (۰/۵) - درس ۲ صفحه ۱۹
- ۱۲۴ اعتقاد به این که خدا یگانه است. (خدا بی‌همتاست، شریک ندارد). (۰/۵) - درس ۲ صفحه ۱۹
- ۱۲۵ توحید در مالکیت (درس ۲ ص ۱۹)
- ۱۲۶ عبارت از این است که معتقد باشیم خداوند تنها مبدأ و خالق جهان است موجودات همه مخلوق او هستند و در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد. (درس ۲ ص ۱۹)
- ۱۲۷ زمانی که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. (درس ۲ ص ۲۳)
- ۱۲۸ الف (درس ۲ ص ۱۹)
- ۱۲۹ ولایت و سرپرستی (درس ۲ ص ۱۹)
- ۱۳۰ اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیا از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است. (درس ۲ ص ۲۳)
- ۱۳۱ این توانایی را از خود آنها بدانیم (مستقل از خداوند بدانیم). (درس ۲ ص ۲۴)
- ۱۳۲ صحیح (درس ۲ ص ۱۹)
- ۱۳۳ الف) ۳ (درس ۲ ص ۲۱)
ب) ۴ (درس ۲ ص ۲۱)
ج) ۱ (درس ۲ ص ۲۱)
- ۱۳۴ به معنای قرار گرفتن همه ارکان یک جامعه در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از اوست. (درس ۳ ص ۳۴)
- ۱۳۵ ولایت (درس ۲ ص ۱۹)
- ۱۳۶ اگر کسی معتقد باشد که این جهان را چند خالق آفریده‌اند، گرفتار شرک خالقیت شده است. (درس ۲ ص ۲۱)
- ۱۳۷ خیر - عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین (ع) در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیا از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است. (درس ۲ ص ۲۴)
- ۱۳۸ این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. (درس ۲ ص ۲۴)
- ۱۳۹ ربوبیت (درس ۲ ص ۲۰)

۱۴۰ الف) ۳ (درس ۲ ص ۲۱)

ب) ۴ (درس ۲ ص ۲۱)

ج) ۱ (درس ۲ ص ۲۱)

۱۴۱ عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین (ع) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آن‌ها و مستقل از خدا

بدانیم. (درس ۲ ص ۲۴)

۱۴۲ توحید در خالقیت عبارت از این است که معتقد باشیم خداوند تنها مبداء و خالق جهان است (موجودات همه مخلوق او هستند

و در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد). (درس ۲ ص ۱۹)

۱۴۳ اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن‌را با درخواست اولیا از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است.

(درس ۲ ص ۲۳)

۱۴۴ شرک در خالقیت (ص ۱۹)

۱۴۵ ۱) توحید در خالقیت (درس ۲ ص ۲۰) ۲) توحید در ولایت (درس ۲ ص ۲۱)

۱۴۶ ربّ به معنای مالک و صاحب اختیاری است که تدبیر و پرورش مخلوق به دست اوست. هرکس که خالق و مالک و ولیّ چیزی

باشد می‌تواند آن‌را تدبیر کرده و پرورش دهد. از آن‌جا که خدا تنها خالق، مالک و ولیّ جهان است، تنها ربّ هستی هم هست. او

جهان را اداره کرده و به سوی مقصد معین هدایت می‌نماید. (درس ۲ ص ۲۲)

۱۴۷ عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین (ع) در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) وقتی موجب شرک است که این

توانایی را از خود آن‌ها و مستقل از خدا بدانیم. (۵ / ۰) اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن‌را با درخواست اولیاء از

خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است و از این جهت مانند اثر شفابخشی داروست که خداوند به آن بخشیده است.

(۵ / ۰) (درس ۲ ص ۲۴)

۱۴۸ غ) (۵ / ۰) (درس ۲ ص ۲۶)

۱۴۹ اگر این توانایی را صرفاً از خدا (۲۵ / ۰) و انجام آن‌را با درخواست اولیاء از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است.

(۲۵ / ۰) (درس ۲ ص ۲۴)

۱۵۰ توحید در ولایت (ص ۱۹ درس ۲)

۱۵۱ توحید در مالکیت (درس ۲ ص ۱۹)

۱۵۲ توحید (درس ۲ ص ۱۸)

۱۵۳ توحید در خالقیت (ص ۱۹)

۱۵۴ شرک در ولایت (۵ / ۰) (درس ۲ ص ۲۳)

۱۵۵ ص) (۵ / ۰) (درس ۲ ص ۲۱)

۱۵۶ خالقیت (۵ / ۰) (درس ۲ ص ۲۳)

۱۵۷ تفرقه و تضاد جامعه را فرا می‌گیرد یا امکان رشد و تعالی از بین می‌رود یا روز به روز انسان‌های ستمگر، قدرت بیشتری پیدا می‌کنند و دیگران را در خدمت امیال خود به کار می‌گیرند یا دیگر سخن از حاکمیت خداوند و فرمان‌های او نیست، بلکه سخن از حاکمیت طاغوت و دستوره‌های او است.

۱۵۸ گزینه الف - «أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا»

۱۵۹ زیرا از یک سو، هوای نفس وی هر روز خواسته جدیدی جلوی روی او قرار می‌دهد و از سوی دیگر، قدرت‌های مادی که هر روز رنگ عوض می‌کنند او را به بردگی جدید می‌کشانند.

۱۶۰ انسان موحد در مقابل سختی‌ها و مشکلات، صبور و استوار است و آنها را زمینه موفقیت‌های آینده‌اش قرار می‌دهد. باور دارد که دشواری‌های زندگی، نشانه بی‌مهری خداوند نیست، بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست.

۱۶۱ گزینه الف

۱۶۲ صحیح

۱۶۳ باعث می‌شود شخصیتی ثابت و پایدار داشته باشد و از آرامش روحی برخوردار باشد.

۱۶۴ انسان موحد هیچ حادثه‌ای را در جهان بی‌حکمت نمی‌داند، گرچه حکمت آن را نداند. از همین‌رو او همواره انسانی امیدوار است در مقابل سختی‌ها و مشکلات، صبور و استوار است و آنها را زمینه موفقیت‌های آینده‌اش قرار می‌دهد. باور دارد که دشواری‌های زندگی نشانه بی‌مهری خداوند نیست، بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست.

۱۶۵ خیر. میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید رابطه متقابل وجود دارد. هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کند ارکان جامعه نیز بیشتر رنگ توحید به خود می‌گیرد، همان‌طور که هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه برای رشد انسان‌ها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه آسانتر می‌گردد. (در صورت اشاره به قوانین الهی مانند امر به معروف و نهی از منکر و ... نیز، نمره داده شود.)

۱۶۶ صحیح (درس ۳ ص ۳۷)

۱۶۷ قوانین الهی (درس ۳ ص ۳۴)

۱۶۸ زیرا از یک سو هوای نفس وی هر روز خواسته جدیدی جلوی روی او قرار می‌دهد و از سوی دیگر قدرت‌های مادی هر روز رنگ عوض می‌کنند و او را به بردگی جدید می‌کشانند. (درس ۳ ص ۳۳)

۱۶۹ باعث می‌شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد؛ زیرا از یک سو هوای نفس وی هر روز خواسته جدید جلوی روی او قرار می‌دهد و از سوی دیگر، قدرت‌های مادی که هر روز رنگ عوض می‌کنند او را به بردگی جدید می‌کشانند. (درس ۳ ص ۳۴)

۱۷۰ زیرا چنان به امور دنیوی سرگرم شده‌اند که خدا را فراموش کرده و خداوند در قلب آنها جایگاهی ندارد، زینب دنیا و لذات و شهوات چنان در دلشان فزونی یافته که جایی بر خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار باقی نگذاشته است. گویی هوی و هوس و آنچه و آن‌کس که آنان را به هوس‌هایشان می‌رساند، بت و معبودشان شده و آنها را همچون خدا می‌پرستند و از ابزارهای جدید مانند سینما و اینترنت و ... در این راه بهره می‌گیرند و یکسره از خدا و آخرت غافل شده‌اند. (درس ۳ ص ۳۷)

۱۷۱ جهان‌بینی توحیدی

۱۷۲ انسان موحد چون زندگی خود را براساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست، دارای شخصیتی ثابت و پایدار است اما در مقابل انسان مشرک در برابر امیال نفسانی تسلیم است و از طاغوت فرمان‌پذیری می‌کند لذا درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار دارد. (درس ۳ ص ۳۳)

۱۷۳ درجهٔ ایمان افراد به توحید و یکتاپرستی (درس ۳ ص ۳۲)

۱۷۴ منافع خود (درس ۳ ص ۳۵)

۱۷۵ اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان‌های خداوند ترجیح دهد یا در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها (بت‌های بیرون) برآید، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است. (درس ۳ ص ۳۳)

۱۷۶ اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان‌های خداوند ترجیح دهد یا در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت (بت‌های بیرون) برآید، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است. (درس ۳ ص ۳۳)

۱۷۷ توحید عملی

۱۷۸ شرک عملی

۱۷۹ موجب می‌شود فرد شخصیتی ثابت و پایدار داشته و از آرامش روحی برخوردار شود.

۱۸۰ زیرا خداوند تنها، پروردگار همه جهانیان است (یا خداوند تنها، پرورش‌دهندهٔ همهٔ موجودات است).

۱۸۱ صحیح

۱۸۲ چون زندگی خود را بر اساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست.

۱۸۳ با دشمنان خدا و دشمنان مسلمانان (مؤمنان)

۱۸۴ بعد اجتماعی توحید عملی

۱۸۵ در صورتی‌که خیری به آنها برسد دلشان آرام می‌گیرد و اگر بلایی به آنها برسد از خدا رویگردان می‌شوند.

۱۸۶ اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده، او را معبود قرار دهد و اوامرش را به فرمان‌های خداوند ترجیح دهد یا در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها (بت بیرون) درآید دچار شرک عملی شده است.

۱۸۷ زیرا خداوند تنها رب (پرورش‌دهنده) جهان است.

۱۸۸ حکومت

۱۸۹ بعد اجتماعی توحید: به معنای قرار گرفتن همهٔ ارکان یک جامعه در جهت خداوند و اطاعت همه‌جانبه از او است.

۱۹۰ یعنی خدا را تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی، پرستش و عبادت کردن و در هنگام سختی و بلا و شر از خدا رویگردان شدن. (درس ۳ ص ۳۴)

۱۹۱ توحید عملی (توحید عملی در بعد فردی) (درس ۳ ص ۳۲)

۱۹۲ رضایت خداوند (درس ۳ ص ۳۳)

۱۹۳ گزینه ب (درس ۲ و ۳ ص ۲۲ و ۳۶)

۱۹۴ صحیح (درس ۳ ص ۳۰)

۱۹۵ با آنان که نسبت به خداوند و مسلمانان، دشمنی می‌ورزند. (درس ۳ ص ۳۵)

۱۹۶ اگر کسی دل به هوای نفس بسپرد و فرمان‌هایش را به فرمان‌های خدا ترجیح دهد و یا در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی باشد، گرفتار شرک عملی شده است.

۱۹۷ صحیح (درس ۳ ص ۳۶)

۱۹۸ شرک فردی (درس ۳ ص ۳۳)

۱۹۹ چون زندگی خود را براساس رضایت خداوند تنظیم کرده و تابع فرمان‌های اوست.

۲۰۰ بازتاب عقیدهٔ توحیدی در زندگی است به این معنا که انسان متناسب با ایمان به خدای یگانه، عمل کند و در زندگی خود از فرمان‌های خدا اطاعت کند و جهت زندگی خود را خدا قرار دهد. (درس ۳ ص ۳۱ و ۳۲)

۲۰۱ صحیح (درس ۳ ص ۳۳)

۲۰۲ انسان موحد موجودات جهان را مخلوق خدا می‌بیند و می‌داند که خداوند او را در برابرشان مسؤول قرار داده است. (درس ۳ ص ۳۳)

۲۰۳ افکار و اعتقادات هر فرد (درس ۳ ص ۳۱)

۲۰۴ انسان موحد، چون زندگی خود را براساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست. (۵/۰) درس ۳ ص ۳۳

۲۰۵ عملی (درس ۳ ص ۳۳)

۲۰۶ صحیح (۰/۲۵) - درس ۳ صفحه ۳۰

۲۰۷ عبادت و پرستش خداوند (۰/۵) - صفحه ۳ و صفحه ۳۲

۲۰۸ صحیح (۰/۲۵) - صفحه ۳۳

۲۰۹ حاکم آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا در بیاورد. (درس ۳ ص ۳۴)

۲۱۰ انسان موحد، چون زندگی خود را براساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست، شخصیتی ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرامش روحی است. در حالی که انسان مشرک به علت تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار دارد. (درس ۳ ص ۳۳ و ۳۴)

۲۱۱ توحید در ربوبیت - توحید عملی (درس ۳ ص ۳۲)

۲۱۲ هر کسی در زندگی خود از فرمان‌های خدا اطاعت کند، گام در مسیر توحید عملی گذاشته است. (درس ۳ ص ۳۲)

۲۱۳ همانا خدا پروردگار من و پروردگار شماست، پس او را بپرستید این راه مستقیم (راست) است. (درس ۳ ص ۳۲)

۲۱۴ به معنای قرار گرفتن همه ارکان یک جامعه در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از اوست. (درس ۳ ص ۳۴)

۲۱۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (درس ۳ ص ۳۳)

۲۱۶ پایدار - آرامش روحی (درس ۳ ص ۳۳)

۲۱۷ چون زندگی خود را براساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست. (درس ۳ ص ۳۳)

۲۱۸ غلط (درس ۳ ص ۳۴)

۲۱۹ صحیح (درس ۳ ص ۳۲)

۲۲۰ وقتی یک جامعه توحیدی است که حاکم آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد و بکوشد قوانین الهی را در جامعه اجرا کند. (درس ۳ ص ۳۴)

۲۲۱ ناآرام (درس ۳ ص ۳۴)

۲۲۲ میان بعد فردی و اجتماعی توحید رابطه‌ی متقابل (دوسویه) وجود دارد. هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان جامعه بیش‌تر رنگ توحیدی به خود می‌گیرند. و هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه برای رشد انسان‌ها و حرکت به سوی خداوند آسان‌تر می‌گردد. (درس ۳ ص ۳۵)

۲۲۳ وقتی یک نظام اجتماعی توحیدی است که حاکم و زمامدار آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و (همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد) (۰/۲۵) و بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا درآورد. (۰/۲۵) (درس ۳ ص ۳۴)

۲۲۴ راه درست زندگی یا همان صراط مستقیم، عبادت و بندگی است. (۰/۵) (درس ۳ ص ۳۱)

۲۲۵ درست

۲۲۶ متقابل (درس ۳ ص ۳۵)

۲۲۷ متقابل (دوسویه) (درس ۳ ص ۳۵)

۲۲۸ اطاعت از فرمان‌های خدا (درس ۳ ص ۳۲)

۲۲۹ شرک عملی (درس ۳ ص ۳۳)

۲۳۰ شرک عملی (درس ۳ ص ۳۳)

۲۳۱ شرک عملی (۰/۵) (درس ۳ ص ۳۳)

۲۳۲ الف) حسن فعلی   ب) حسن فاعلی

۲۳۳ الف) ۴   ب) ۳   ج) ۲   د) ۱

۲۳۴ الف) ۴   ب) ۳   ج) ۵   د) ۱

۲۳۵ در صورتی‌که برای رضای خدا انجام شود مصداق اخلاص، و در صورتی‌که برای نشان دادن به دیگران و به نیت غیر رضای خدا انجام پذیرد، مصداق ریا است.

۲۳۶ ۱) حسن فعلی دارد اما حسن فاعلی ندارد. (درس ۴ ص ۴۵)

۲) حسن فاعلی دارد اما حسن فعلی ندارد. (درس ۴ ص ۴۵)

۲۳۷ بندگی خالصانه خداوند پاداش‌هایی دارد که چه بسا در ذهن ما ننگند و از تصور و تخیل ما فراتر رود (۰/۵) از جمله این

پاداش‌های وصف‌ناشدنی، دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه خداوند است. (۰/۵) - درس ۴ صفحه ۴۸

۲۳۸ غلط (درس ۴ ص ۴۵)

۲۳۹ گزینه ب

۲۴۰ فاقد حسن فعلی - دارای حسن فاعلی

۲۴۱ اخلاص

۲۴۲ یعنی شخص عملش را فقط برای رضای خداوند و همان‌گونه که او دستور داده است انجام دهد.

۲۴۳ غفلت از خداوند را کم می‌کند، محبت او را در قلب تقویت می‌سازد و انسان را از کمک‌های الهی بهره‌مند می‌کند. (دو مورد از سه

عبارت بالا در پاسخ کفایت می‌کند)

۲۴۴ کار به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده است انجام شود.

۲۴۵ دریافت پاداش‌های وصف‌نشده

۲۴۶ صحیح

۲۴۷ دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات

۲۴۸ بدین معناست که شخص عملش را فقط برای رضای خداوند و همان‌گونه که او دستور داده است انجام دهد.

۲۴۹ غفلت از خداوند را کم می‌کند، محبت او را در قلب تقویت می‌کند. انسان را از کمک‌های الهی بهره‌مند می‌سازد.

۲۵۰ حسن فاعلی: بدین معناست که انجام‌دهنده کار، دارای نیت الهی باشد.

حسن فعلی: بدین معناست که کار به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده است، انجام شود.

۲۵۱ نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و یاری جستن از او برای رسیدن به اخلاص، غفلت از خداوند را کم می‌کند، محبت او را در

قلب تقویت می‌سازد و انسان را از کمک‌های الهی بهره‌مند می‌نماید.

۲۵۲ غلط

۲۵۳ بدین معناست که شخص عملش را فقط برای رضای خداوند و همان‌گونه که او دستور داده است، انجام دهد.

۲۵۴ انجام‌دهنده کار، دارای نیت الهی باشد.

۲۵۵ غلط

۲۵۶ نادرست

۲۵۷ گزینه ب

۲۵۸ اخلاص، یعنی شخص عملش را فقط برای رضای خداوند و همان‌گونه که او دستور داده است، انجام دهد.

۲۵۹ گزینه ب

۲۶۰ به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می‌دهد و مانع لغزش‌ها و

تباهی‌ها می‌شود.

۲۶۱ شخص عملش را فقط برای رضای خدا به همان گونه که او دستور داده انجام دهد.

۲۶۲ مؤمنان با اخلاص (مخلصین یا بندگان با اخلاص)

۲۶۳ نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان

۲۶۴ گزینه ۱

۲۶۵ روزه (درس ۴ ص ۴۸)

۲۶۶ دستیابی به درجاتی از حکمت (درس ۴ ص ۴۸)

۲۶۷ غلط (درس ۴ ص ۴۷)

۲۶۸ گناهان (درس ۴ ص ۴۸)

۲۶۹ هر قدر معرفت ما به خدا از طریق تفکر در آیات و نشانه‌های الهی بیشتر شود، موجب افزایش ایمان و در نتیجه موجب افزایش درجهٔ اخلاص ما خواهد شد. (درس ۴ ص ۴۶)

۲۷۰ توحید عملی (درس ۴ ص ۴۳)

۲۷۱ گزینه ب

۲۷۲ ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه‌های الهی کنیم. (درس ۴ ص ۴۶)

۲۷۳ راز و نیاز با خداوند و کمت خواستن از او (درس ۴ ص ۴۶-۴۷)

۲۷۴ غلط (درس ۴ ص ۴۸)

۲۷۵ اخلاصشان

۲۷۶ زیرا شیطان دشمن آشکار آدمیان است. (درس ۴ ص ۴۳)

۲۷۷ صحیح (درس ۴ ص ۴۵)

۲۷۸ داشتن اخلاص (نیت الهی یا خالص) (درس ۴ ص ۴۵)

۲۷۹ غفلت از خداوند را کم می‌کند، محبت او را در قلب تقویت می‌سازد و انسان را از کمک‌های الهی بهره‌مند می‌سازد. (از این سه مورد، دو مورد نوشته شود کافی است.) (درس ۴ ص ۴۷)

۲۸۰ زیرا گناه ریشهٔ درخت اخلاص و بندگی را می‌سوزاند (زیرا گناه به تدریج اخلاص را از بین می‌برد) (درس ۴ ص ۴۷)

۲۸۱ ریا (درس ۴ ص ۴۶)

۲۸۲ حسن فعلی

۲۸۳ تقویت اخلاص (درس ۴ ص ۴۷)

۲۸۴ نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان اگر انسان در اخلاص پیش رود به مرحله‌ای می‌رسد که دیگر فریب وسوسه‌های شیطان را نمی‌خورد چرا که شیطان خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مؤمنان با اخلاص را ندارد. (درس ۴ ص ۴۷ و ۴۸)

۲۸۵ یعنی شخص عملش را فقط برای رضای خدا و همانگونه که او دستور داده است، انجام دهد. (درس ۴ ص ۴۴)

۲۸۶ روی آوردن به پیشگاه خدا و پذیرش خالصانه فرمان‌های او (درس ۷ ص ۴۹)

۲۸۷ نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و یاری جستن از او برای رسیدن به اخلاص، غفلت از خداوند را کم می‌کند، محبت او را در قلب تقویت می‌سازد و انسان را از کمک‌های الهی بهره‌مند می‌نماید. (درس ۴ ص ۴۷)

۲۸۸ حسن فعلی (۰/۵) - درس ۴ صفحه ۴۵

۲۸۹ صحیح (۰/۲۵) - درس ۴ صفحه ۴۵

۲۹۰ بدین معناست که انجام‌دهنده کار دارای نیت الهی باشد. (درس ۴ ص ۴۵)

۲۹۱ اگر انسان در اخلاص پیش رود، به مرحله‌ای می‌رسد که دیگر فریب شیطان را نمی‌خورد، چرا که شیطان، خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مؤمنان با اخلاص را ندارد. (درس ۴ ص ۴۸)

۲۹۲ مراتب اخلاصشان (درس ۴ ص ۴۴)

۲۹۳ شخص عملش را فقط برای رضای خداوند و همان‌گونه که او دستور داده است، انجام دهد. (درس ۴ ص ۴۴)

۲۹۴ ب (درس ۴ ص ۴۸)

۲۹۵ ۱- افزایش معرفت نسبت به خداوند ۲- راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او ۳- دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات (ذکر دو مورد کافی است). (درس ۴ ص ۴۷ - ۴۵)

۲۹۶ ۱- افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند ۲- راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او ۳- دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات (دومورد) (درس ۴ ص ۴۶ - ۴۷)

۲۹۷ غلط (درس ۴ ص ۴۵)

۲۹۸ الف) ۳ (درس ۴ ص ۴۷ و ۴۸)

ب) ۴ (درس ۴ ص ۴۸)

ج) ۱ (درس ۴ ص ۴۶)

۲۹۹ حسن فاعلی (درس ۴ ص ۴۵)

۳۰۰ صحیح (درس ۴ ص ۴۷)

۳۰۱ تفکر (درس ۴ ص ۴۶)

۳۰۲ اگر انسان در اخلاص پیش رود، به مرحله‌ای می‌رسد که دیگر فریب وسوسه‌های شیطان را نمی‌خورد. چرا که شیطان، خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مؤمنان با اخلاص را ندارد. (درس ۴ ص ۴۸)

۳۰۳ شخص عملش را فقط برای رضای خداوند و همان‌گونه که او دستور داده است، انجام دهد. (درس ۴ ص ۴۴)

۳۰۴ صحیح (درس ۴ ص ۴۴)

- ۳۰۵) ۱) دستیابی به درجاتی از حکمت (۲) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان (۳) دریافت پادشاه‌های وصف‌نشده (ذکر دو مورد)
(درس ۴ ص ۴۷ و ۴۸)
- ۳۰۶) حکمت به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست که هدف درست و راه رسیدن به آنرا نشان می‌دهد و مانع لغزش‌ها می‌شود. انسان حکیم به درجاتی از بصیرت و روشن‌بینی رسیده که می‌تواند در شرایط سخت، حق را از باطل تشخیص داده و گرفتار آن نشود. (درس ۴ ص ۴۷)
- ۳۰۷) الف) ۲ (درس ۴ ص ۴۷)
ب) ۱ (درس ۴ ص ۴۶)
ج) ۴ (درس ۴ ص ۴۹)
- ۳۰۸) انسان حکیم، به درجاتی از بصیرت می‌رسد که می‌تواند در شرایط سخت و پیچیده، حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود. (ص ۴۷)
- ۳۰۹) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات (ص ۴۷)
- ۳۱۰) حسن فاعلی بدین معناست که انجام‌دهنده کار دارای نیت الهی باشد.
- ۳۱۱) انجام دادن کار با نیت الهی (۵ / ۰) (درس ۴ ص ۴۶)
- ۳۱۲) الف) ۲ (درس ۴ ص ۵۰) (۵ / ۰)
ب) ۳ (درس ۴ ص ۴۹) (۵ / ۰)
ج) ۱ (درس ۴ ص ۴۷ و ۴۶) (۵ / ۰)
- ۳۱۳) حسن فعلی (۵ / ۰) (درس ۴ ص ۴۶)
- ۳۱۴) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات (۵ / ۰) (درس ۴ ص ۴۹)
- ۳۱۵) بدین معناست که کار به دست و به همان صورت که خدا فرمان داده است انجام شود. (۵ / ۰) (درس ۴ ص ۴۶)
- ۳۱۶) دستیابی به درجاتی از حکمت (۵ / ۰) (درس ۴ ص ۴۹)
- ۳۱۷) حسن فاعلی
- ۳۱۸) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (درس ۴ ص ۴۵)
- ۳۱۹) مومنان با اخلاص (درس ۴ ص ۴۷)
- ۳۲۰) حسن فعلی (درس ۴ ص ۴۵)
- ۳۲۱) با اخلاص (درس ۴ ص ۴۷)
- ۳۲۲) فعلی (درس ۴ ص ۴۵)

۳۲۳ حسن فاعلی (ص ۴۵)

۳۲۴ تصور می‌کنند تقدیر، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است که وقتی به حادثه‌ای تعلق گرفت، هر قانونی را لغو و هر نظمی را به هم می‌زند.

۳۲۵ هر کدام از ما همواره تصمیم‌هایی می‌گیریم و برای این تصمیم‌ها ابتدا اندیشه می‌کنیم و جوانب آن را می‌سنجیم و سپس دست به عمل می‌زنیم. گاهی نیز دچار تردید می‌شویم که از میان چندین راه و چندین کار، کدام‌یک را انتخاب کنیم. دست آخر، پس از بررسی‌های لازم، یکی را برگزیده و عمل می‌کنیم.

۳۲۶ الف) علل عرضی (ب) گزینه ۱

۳۲۷ در پیدایش هر پدیده ممکن است چند عامل به صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر مشارکت کنند. یا مثلاً در رویش یک گل، مجموعه‌ای از باغبان، خاک، آب، نور و حرارت دست به دست هم می‌دهند و با مشارکت یکدیگر گل را پدید می‌آورند. یا در پیدایش یک چیز هر عامل به طور مستقیم نقش خاص خود را دارد که با نقش دیگری متفاوت است.

۳۲۸ زیرا اگر وقایع جهان قانونمند نبود و همه چیز اتفاقی رخ می‌داد انسان نمی‌دانست باید به چه انتخابی دست بزند.

۳۲۹ به این معناست که نقشه جهان با همه موجودات و ریزه‌کاری‌ها و ویژگی‌ها و قانون‌هایش از آن خداوند و از علم خدا است. اجرا و پیاده شدن آن نیز به اراده خداست. (هر چیزی مهندسی و قاعده خاص خود را دارد و تمام جهان بر اساس قواعدی بنا شده است)

۳۳۰ یکی از تقدیرات الهی برای انسان این است که او دارای اختیار باشد. یعنی همانطور که مثلاً به آب، ویژگی مایع بودن را داده است، به انسان نیز ویژگی مختار بودن را عطا کرده است.

۳۳۱ به این معناست که نقشه جهان با همه موجودات، ریزه‌کاری‌ها، ویژگی‌ها و قانون‌هایش از آن خدا و از علم خداست اجرا و پیاده کردن آن نیز به اراده خداست.

۳۳۲ اراده و اختیار انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد. وجود اختیار در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده‌ایم، آن کار انجام نمی‌گیرد. در عین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خداوند است.

۳۳۳ ۱) به سلامت از عرض خیابان عبور می‌کرد.

۲) برداشت نابجای سعید چنین بود که ما هیچ اختیاری در تعیین سرنوشت خود نداریم، و اگر قرار باشد حادثه‌ای برای ما رخ دهد، این اتفاق خواهد افتاد. و ما نمی‌توانیم تغییری در آن ایجاد کنیم. بنابراین حرکت و تغییر مکان و تصمیم‌گیری براساس دستور عقل بی‌فایده است.

۳۳۴ چون حتی اگر بخواهد آن را انکار کند باز هم این کار اختیاری است و خواست و اراده خود انجام داده است. (حتی فردی که اختیار را در سخن انکار می‌کند در عمل از آن بهره می‌برد و آن را اثبات می‌کند.)

۳۳۵ آموخت که اعتقاد به قدر و قضا نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست، بلکه عامل و زمینه‌ساز آن است. جهان آفرینش مجموعه‌ای از قدرها و قضا‌های الهی است که انسان باید با تشخیص درست بهترین‌ها را انتخاب کند. (درس ۵ ص ۵۷)

۳۳۶ عمل (درس ۵ ص ۵۳)

۳۳۷ چون از آن خدا و از علم خداست. (درس ۵ ص ۵۸)

۳۳۸ خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد، در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده‌ایم آن کار انجام نمی‌گیرد. در عین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خداوند است. یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافاتی ندارد. (درس ۵ ص ۵۹)

۳۳۹ برخی می‌پندارند که قدر و قضای الهی با اختیار انسان ناسازگار است. تصور می‌کنند تقدیر، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است که وقتی به حادثه‌ای تعلق گرفت هر قانونی را لغو و هر نظمی را بر هم می‌زند. (درس ۵ ص ۵۷)

۳۴۰ به خاطر اراده خداوند است که انسان موجودی مختار و دارای اراده است و فعل انجام کار ما تا زمانی که اراده نکنیم صورت نمی‌گیرد. اما در کل اراده و اختیار ما و هر عملی که از ما سر می‌زند وابسته به خداوند است و یعنی اراده انسان در طول اراده خداوند است با آن منافات ندارد.

۳۴۱ وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. به عبارت دیگر خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده‌ایم آن کار انجام نمی‌گیرد. در عین حال وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خداوند است یعنی اراده انسان در طول اراده خداست. (درس ۵ ص ۵۹)

۳۴۲ تصور می‌کنند تقدیر چیزی غیر از قانونمندی و نظم در آن است که وقتی به حادثه‌ای تعلق گرفت، هر قانونی را لغو و هر نظمی را برهم می‌زند. (درس ۵ ص ۵۹)

۳۴۳ آنان تصور می‌کنند که تقدیر، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است که وقتی به حادثه‌ای تعلق گرفت هر قانونی را لغو و هر نظمی را بر هم می‌زند. (۱) - درس ۵ صفحه ۵۷

۳۴۴ بنابراین صرف وفور نعمت دلیل بر گرفتار شدن به سنت املاء و استدراج نیست بلکه اگر کسی غرق در نعمت باشد و در همان حال بی‌اعتقاد به خداوند و دستورات او باشد، او گرفتار سنت املاء و استدراج شده است. در صورتی که انسان در دام گناه افتاده و این فرصت و نعمت‌ها را وسیله غوطه‌ور شدن در گناهان قرار دهد، در حقیقت مهلت‌ها و نعمت‌ها با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه‌گر شده و باعث می‌شود که بار گناهان هر روز سنگین و سنگین‌تر شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک‌تر می‌شود. (۱) - درس ۶ صفحه ۷۵

۳۴۵ همه چیز بر اساس تصادف و اتفاق رخ می‌دهد و قانونمندی از بین می‌رود. فقط با زندگی در یک جهان قانونمند است که امکان بهره‌مندی از اختیار و انتخاب وجود دارد زیرا اگر وقایع جهان قانونمند نبود، همه چیز اتفاقی رخ می‌داد و انسان نمی‌دانست باید دست به چه انتخابی بزند. (۱) - درس ۵ صفحه ۵۸

۳۴۶ هر کدام از ما همواره تصمیم‌هایی می‌گیریم و برای این تصمیم‌ها ابتدا اندیشه می‌کنیم و جوانب آن را می‌سنجیم و سپس دست به عمل می‌زنیم، گاهی نیز دچار تردید می‌شویم که از میان چندین راه و چندین کار، کدام‌یک را انتخاب کنیم. دست آخر، پس از بررسی‌های لازم، یکی را برگزیده و عمل می‌کنیم. (درس ۵ ص ۵۶)

۳۴۷ وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. به عبارت دیگر، خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده‌ایم، آن کار انجام نمی‌گیرد. در عین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خداوند است، یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد. (درس ۵ ص ۶۱)

۳۴۸ وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. به عبارت دیگر، خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری نکرده‌ایم، آن فعل انجام نمی‌گیرد، در عین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خداوند است. یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد. (درس ۵ ص ۶۳)

۳۴۹ غلط

۳۵۰ تفکر و تصمیم

۳۵۱ احساس رضایت یا پشیمانی

توجه: ذکر احساس پشیمانی نیز نمره کامل دارد.

۳۵۲ قضای الهی

۳۵۳ غلط

۳۵۴ تفکر و تصمیم

۳۵۵ قضای الهی به معنای این‌که خدای متعال با فرمان و حکم و اراده خود، مخلوقات جهان را ایجاد می‌کند.

۳۵۶ موجودات از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می‌شوند، به قضای الهی وابسته‌اند.

۳۵۷ اختیار انسان در طول اراده خداوند است.

۳۵۸ اختیار به معنای توانایی انجام یک کار یا ترک آن است. (اختیار یک حقیقت وجدانی است و هر کس آن را در خود می‌یابد.)

۳۵۹ صحیح

۳۶۰ مسئولیت‌پذیری

۳۶۱ به این معناست که مخلوقات جهان با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می‌شوند. (درس ۵)

۳۶۲ اختیار، توانایی بر انجام یک کار یا ترک آن است. یا (اختیار حقیقتی وجدانی و مشهود که هرکس آن را در خود می‌یابد و می‌بیند که شبانه‌روز در حال تصمیم انجام یا ترک کاری است.)

۳۶۳ اختیار حقیقتی وجدانی و مشهود به معنی توانایی بر انجام یک کار و یا ترک آن است. (درس ۵ ص ۵۳)

۳۶۴ درست (درس ۵ ص ۶۱)

۳۶۵ صحیح (درس ۵ ص ۵۷)

۳۶۶ مسئولیت‌پذیری (درس ۵ ص ۵۶)

۳۶۷ مسئولیت‌پذیری (درس ۵ ص ۵۶)

۳۶۸ مسئولیت‌پذیری

۳۶۹ صحیح (درس ۵ ص ۵۹)

۳۷۰ قضا / قدر

۳۷۱ صحیح (درس ۵ ص ۵۴)

۳۷۲ عرضی (درس ۵ ص ۵۸)

۳۷۳ صحیح (درس ۵ ص ۵۸)

۳۷۴ دلایل روشن از سوی پروردگارتان آمد / و هر کس نابینا شد، به ضرر اوست. (درس ۵ ص ۵۷)

۳۷۵ ۱- مسئولیت‌پذیری

۳۷۶ آب از آن جهت که دارای خصوصیاتى مانند مایع و سیال بودن، تعداد معین الکترون‌ها، درجهٔ مشخص جوش آمدن و مانند آن است، داخل در تقدیر الهی و از آن جهت که این ویژگی‌ها در آب تحقق می‌یابد مشمول قضای الهی است. (درس ۵ ص ۵۸ - ۶۰)

۳۷۷ ص (درس ۵ ص ۵۴)

۳۷۸ یک حقیقت وجدانی، به معنای توانایی بر انجام یک کار و ترک آن است. (۵/۰) - درس ۵ صفحه ۵۳

۳۷۹ ب) مسئولیت‌پذیری (درس ۵ ص ۵۷)

۳۸۰ علل عرضی (درس ۵ ص ۵۸)

۳۸۱ الف) ۲ (ب) ۱ (ج) ۳ (درس ۵ ص ۵۴)

۳۸۲ هر کدام از ما همواره تصمیم‌هایی می‌گیریم و برای این تصمیم‌ها ابتدا اندیشه می‌کنیم و جوانب آن‌را می‌سنجیم و سپس دست به عمل می‌زنیم. گاهی نیز دچار تردید می‌شویم که از میان چندین راه و چندین کار، کدام‌یک را انتخاب کنیم. درست آخر، پس از بررسی‌های لازم، یکی را برگزیده و عمل می‌کنیم. (درس ۵ ص ۵۴)

۳۸۳ قدر به معنای اندازه است. قضا به معنای به انجام رساندن، پایان دادن، حکم کردن و حتمیت بخشیدن است. (یکی از موارد) (درس ۵ ص ۵۸)

۳۸۴ ۱- تفکر و تصمیم ۲- احساس رضایت یا پشیمانی ۳- مسئولیت‌پذیری (دو مورد) (درس ۵ ص ۵۶)

۳۸۵ ۱) اختیار (درس ۵ ص ۵۴)

۳۸۶ وجدانی (مشهود) (درس ۵ ص ۵۳)

۳۸۷ مخلوقات جهان، از آن جهت که خدای متعال با علم خود اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت زمانی و مکانی آن‌ها را تعیین می‌کند، به تقدیر الهی وابسته هستند و از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده‌ی الهی ایجاد می‌شوند، به قضای الهی وابسته‌اند. (درس ۵ ص ۵۶)

۳۸۸ تفکر و تصمیم - مسئولیت‌پذیری (درس ۵ ص ۵۶)

۳۸۹ - غلط (درس ۵ ص ۵۶)

۳۹۰ هر کدام از ما همواره تصمیم‌هایی می‌گیریم و برای این تصمیم‌ها ابتدا اندیشه می‌کنیم و جوانب آن‌ها را می‌سنجیم و سپس دست به عمل می‌زنیم. گاهی نیز دچار تردید می‌شویم که از میان چندین راه و چندین کار، کدام‌یک را انتخاب کنیم. دست آخر، پس از بررسی‌های لازم، یکی را برگزیده و عمل می‌کنیم. (درس ۵ ص ۵۶)

۳۹۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (درس ۵ ص ۵۴)

۳۹۲ عرضی (درس ۵ ص ۶۳)

۳۹۳ غلط (درس ۵ ص ۵۷)

۳۹۴ ۱- تفکر و تصمیم ۲- احساس رضایت یا پشیمانی ۳- مسئولیت‌پذیری (دو مورد) (درس ۵ ص ۵۶)

۳۹۵ مسئولیت‌پذیری (درس ۵ ص ۵۴)

۳۹۶ وجود اختیار در انسان ناشی از اراده‌ی خداست. در فعل اختیاری، تا زمانی‌که ما اراده‌ی کاری را نکرده‌ایم، آن کار انجام نمی‌گیرد. لذا وجود ما، اراده‌ی ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده‌ی خداست یعنی اراده‌ی انسان در طول اراده‌ی خداوند است. (درس ۵ ص ۶۰ و ۶۱)

۳۹۷ الف) ۲ ب) ۳ ج) ۱ (درس ۵ ص ۵۴)

۳۹۸ هرکس خود را مسئول کارهایش می‌داند و عواقب عمل خود را می‌پذیرد. پیمان‌ها بر همین اساس استوارند و اگر کسی پیمان‌شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد خود را مستحق مجازات می‌داند.

۳۹۹ تفکر و تصمیم - احساس رضایت یا پشیمانی - مسئولیت‌پذیری (ذکر دو مورد) (ص ۵۶)

۴۰۰ ۲ (درس ۵ ص ۵۶) (۰ / ۵)

۴۰۱ قضای (۰ / ۵) (درس ۵ ص ۵۹)

۴۰۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (درس ۵ ص ۵۶)

۴۰۳ علت طولی / علت عرضی (درس ۵ ص ۶۰)

۴۰۴ تفکر و تصمیم (۰ / ۵) احساس رضایت یا پشیمانی (۰ / ۵) مسئولیت‌پذیری (۰ / ۵) (درس ۵ ص ۵۶)

۴۰۵ گزینه‌ی ۲ (۰ / ۵) (درس ۵ ص ۵۶)

۴۰۶ غ (۵ / ۰) (درس ۵ ص ۵۹)

۴۰۷ اراده (۵ / ۰) (درس ۵ ص ۶۴)

۴۰۸ برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد یا (درستی یا نادرستی آنچه را که ادعا کرده مشخص سازد) یا (هویت و شخصیت انسان‌ها با این آزمایش‌ها و ابتلائات ساخته شود و شناخته گردد).

۴۰۹ درست

۴۱۰ بر اساس تقدیر الهی، جهان خلقت قانونمند است و پدیده‌های آن در دایره قوانین خاصی مسیر تکاملی خود را می‌پیماید. این قانونمندی اختصاص به پدیده‌های طبیعی ندارد و زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها را هم در بر می‌گیرد. (قوانین الهی حاکم بر زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها)

۴۱۱ اگر کسانی چنان در گناه و باطل پیش روند که از کار خود خرسند باشند و با حق دشمنی و لجajt ورزند، خداوند به آنها فرصتی می‌دهد و بر امکانات و نعمت‌های آنان می‌افزاید و آنها این فرصت‌ها و نعمت‌ها را وسیله غوطه‌ور شدن در گناهان قرار می‌دهند. یا در حقیقت، مهلت‌ها و نعمت‌ها، با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه‌گر شده و باعث می‌شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین و سنگین‌تر شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک‌تر شوند.

۴۱۲ الف) سنت املاء و استدراج

ب) خیر - در حقیقت مهلت‌ها با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه‌گر می‌شود و با این جنایات، بار گناهشان روز به روز سنگین‌تر می‌شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک‌تر می‌شوند.

۴۱۳ از آنجا که خداوند به بندگان خود محبت دارد، با همه آنها، چه نیکوکار و چه گناهکار، به لطف و مهربانی رفتار می‌کند. یعنی حتی آنجا که خداوند بر کسی سخت می‌گیرد، باز هم از دریچه لطف و رحمت است. یا (مانند مادری که بر فرزندش سخت می‌گیرد و یا در مواردی او را تنبیه می‌کند تا او را از اشتباه باز دارد و به هیچ وجه قصد انتقام‌گیری از فرزند خود را ندارد.

۴۱۴ الف) ۲ ب) ۴ ج) ۳ د) ۵

۴۱۵ سنت ابتلا به معنای قرار دادن فرد در شرایط و موقعیتی است که صفات درونی خود را بروز دهد؛ این عام‌ترین و فراگیرترین سنت الهی است که شامل همه انسان‌ها در همه دوران‌ها می‌شود و موفقیت در هر مرحله از امتحان سبب ورود به مرتبه برتر می‌شود. تمامی حوادث زندگی می‌تواند زمینه امتحان الهی باشد.

۴۱۶ سنت املاء و استدراج - اگر چنین فردی چنان در گناه پیش رود که از گناه خود خرسند باشد و با حق دشمنی و لجajt کند، خداوند بر امکانات و نعمت‌های او می‌افزاید اما او با اختیار خود از این نعمت‌ها در جهت افزایش گناه استفاده می‌کند، اینجاست که این نعمت‌ها به صورت بلای الهی ظاهر می‌شود و هر روز گناهانش سنگین‌تر می‌شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک‌تر می‌شود که این سنت، حاکم بر زندگی معاندان و غرق‌شدگان در گناه است.

۴۱۷ توفیق به معنای آسان نمودن است. یکی از جلوه‌های آن نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت است. خداوند انسان تلاشگر و مجاهد را حمایت می‌کند، دست او را می‌گیرد و با پشتیبانی خود به پیش می‌برد. جلوه دیگر آن ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن می‌باشد. (ذکر یکی از جلوه‌ها کافی است) (درس ۶ ص ۷۳)

۴۱۸) او با هر امر خیر یا شری ما را می‌آزماید، بیماری یا سلامت، فقر یا ثروت، از دست دادن پدر و مادر یا داشتن پدر و مادر، بارش باران یا وقوع خشکسالی و به طور کلی هر حادثه شیرین یا تلخ، مواد امتحانی ما به حساب می‌آیند و نحوه مواجهه ما با آنها پیروزی یا شکست ما را رقم می‌زند و مهبای امتحانی دیگر می‌سازد. (درس ۶ ص ۶۹)

۴۱۹) خداوند به آن‌ها فرصتی می‌دهد و بر امکانات و نعمت‌های آنان می‌افزاید و آن‌ها این فرصت و نعمت‌ها را وسیله غوطه‌ور شدن در گناهان قرار می‌دهند. در حقیقت، مهلت‌ها و نعمت‌ها، با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه‌گر شده و باعث می‌شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین و سنگین‌تر شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک‌تر می‌شوند. (درس ۶ ص ۷۴)

۴۲۰) ۱) گزینه ج (درس ۶ ص ۷۴)   ۲) گزینه د (درس ۶ ص ۶۶ و ۷۱)
۳) گزینه الف (درس ۶ ص ۶۵ و ۶۸)   ۴) گزینه هـ (درس ۵ ص ۵۵)

۴۲۱) چهار سنت املاء و استدراج شده‌اند، یعنی اینان، فرصت‌ها و نعمت‌ها را وسیله غوطه‌ور شدن در گناهان قرار می‌دهند و مهلت‌ها و نعمت‌ها با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه‌گر می‌شود و باعث می‌شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین‌تر شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک‌تر شوند. (درس ۶ ص ۷۲)

۴۲۲) خداوند هنگامی که بر کسی سخت می‌گیرد باز هم از دریچه لطف و رحمت است. مانند مادری که بر فرزندش سخت می‌گیرد و یا در مواردی او را تنبیه می‌کند تا او را از اشتباه خود بازدارد و به هیچ‌وجه قصد انتقام‌گیری از فرزند خود را ندارد از همین جهت است که راه بازگشت گناه کار به سوی خدا همیشه باز است. (درس ۶ ص ۷۱)

۴۲۳) براساس تقدیر الهی؛ جهان خلقت قانونمند است و این قانونمندی زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها را هم دربر می‌گیرد که قرآن کریم از آن با عنوان «سنت‌های الهی» یاد کرده است. (درس ۶ ص ۶۷)

۴۲۴) وجه اشتراک این است که هر دو سنت هم شامل انسان‌های نیکوکار می‌شود هم افراد گناهکار و وجه اختلاف در این است که در سنت امداد عام فقط خیر و نعمت است اما در ابتلا هم خیر است هم شر. (درس ۶ ص ۶۷)

۴۲۵) سنت امداد عام الهی (درس ۶ ص ۷۰)

۴۲۶) پدیده، نیازمند است و نمی‌تواند هستی‌بخش باشد (هر چیز که وجودش از خودش باشد، هستی‌بخش است). (درس ۱ ص ۷)

۴۲۷) در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی‌خبر هستیم و می‌کوشیم تا از طریق امتحان کردن آن‌ها به آگاهی لازم برسیم ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است.

۴۲۸) آ) ۴ (درس ۶ ص ۷۳)   ب) ۵ (درس ۶ ص ۷۲)
پ) ۱ (درس ۶ ص ۷۱)   ت) ۳ (درس ۶ ص ۶۸)

۴۲۹) غ (درس ۶ ص ۶۷)

۴۳۰

بنابراین صرف وفور نعمت دلیل بر گرفتار شدن به سنت املاء و استدراج نیست بلکه اگر کسی غرق در نعمت باشد و در همان حال بی‌اعتقاد به خداوند و دستورات او باشد، او گرفتار سنت املاء و استدراج شده است. در صورتی که انسان در دام گناه افتاده و این فرصت و نعمت‌ها را وسیله غوطه‌ور شدن در گناهان قرار دهد، در حقیقت مهلت‌ها و نعمت‌ها با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه‌گر شده و باعث می‌شود که بار گناهان هر روز سنگین و سنگین‌تر شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک‌تر می‌شود. (۱) - درس ۶ صفحه ۷۵

۴۳۱

در اصطلاح دینی، توفیق به معنای آسان نمودن است یعنی شرایط و اسباب را برای کسی که با نیت پاک قدم در راه حق می‌گذارد و در این راه سعی و تلاش می‌کند چنان فراهم می‌سازد که وی بتواند آسان‌تر به مقصد برسد این امداد خاص خداوند «توفیق الهی» نام دارد. (۰/۵) یکی از جلوه‌های این توفیق، نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت است (۰/۵) (و یکی دیگر از جلوه‌های این توفیق، ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن است مانند یافتن دوست خوب). - درس ۶ صفحه ۷۱

۴۳۲

در لغت به معنای امتحان است و در اصطلاح دینی، به معنای قرار دادن فرد در شرایط و موقعیتی است که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی و نادرستی آنچه را ادعا کرده مشخص سازد. (درس ۶ ص ۶۹)

۴۳۳

سنت الهی «تأثیر اعمال انسان در زندگی او»

۴۳۴

سنت الهی «سبقت رحمت بر غضب»

۴۳۵

سبقت رحمت بر غضب الهی

۴۳۶

امداد خاص یا توفیق الهی

۴۳۷

سنت امداد خاص یا توفیق الهی

۴۳۸

عمر را افزایش می‌دهد.

۴۳۹

الف) سنت تأثیر اعمال در زندگی انسان (ب) سنت امتحان یا سنت ابتلاء

۴۴۰

به معنای قرار دادن فرد در شرایط و موقعیتی است که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی یا نادرستی آنچه را که ادعا کرده مشخص کند.

۴۴۱

تأثیر اعمال انسان در زندگی

۴۴۲

الف) کسی که کار نیکی بیاورد؛ ده برابر آن (پاداش) می‌گیرد.

ب) سنت سبقت رحمت بر غضب

۴۴۳

سنت امداد خاص (توفیق الهی)

کسانی که در راه خدا جهاد و تلاش می‌کنند. (کسانی که با نیت پاک قدم در راه حق می‌گذارند و در این راه سعی و تلاش می‌کنند).

۴۴۴

یعنی خداوند شرایط و اسباب را برای کسی که با نیت پاک قدم در راه حق می‌گذارد و در این راه تلاش می‌کند چنان فراهم می‌سازد که وی بتواند آسان‌تر به مقصد برسد.

۴۴۵ در شرایط و موقعیتی که انسان، صفات درونی خود را بروز دهد و درستی یا نادرستی آنچه را که ادعا کرده مشخص سازد.

۴۴۶ تأثیر اعمال انسان بر زندگی او

۴۴۷ علم‌آموزی و خردورزی

۴۴۸ توفیق الهی (امداد خاص)

۴۴۹ سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی او

۴۵۰ سنت امتحان الهی (ابتلاء)

۴۵۱ سنت ابتلاء، یعنی قرار دادن فرد در شرایط و موقعیتی که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی یا نادرستی آنچه را که ادعا کرده است مشخص سازد.

۴۵۲ سنت ابتلاء (امتحان یا آزمایش الهی)

۴۵۳ سنت سبقت رحمت الهی بر غضب

۴۵۴ الف) ۴   ب) ۲   ج) ۱   د) ۵

۴۵۵ غلط (درس ۶ ص ۶۸)

۴۵۶ ایمان و تقوا (درس ۶ ص ۶۶ و ۷۴)

۴۵۷ نادرست (درس ۶ ص ۷۱)

۴۵۸ قانونمندی مبتنی بر تقدیر الهی که اختصاص به پدیده‌های طبیعی ندارد و زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها را نیز دربر می‌گیرد. (درس ۶ ص ۶۷)

۴۵۹ استدراج (یا امهال و املاء) (درس ۶ ص ۷۴)

۴۶۰ تا برای کسب کمالات برتر آماده شوند. (درس ۶ ص ۶۸)

۴۶۱ کسانی که ادعای ایمان بکنند. (درس ۶ ص ۶۸-۶۷)

۴۶۲ الف) ۵   ب) ۱   ج) ۴

۴۶۳ غلط (درس ۶ ص ۷۳-۷۴)

۴۶۴ در اصطلاح دینی، توفیق به معنای آسان نمودن است. یعنی خداوند، شرایط و اسباب را برای کسی که با نیت پاک، قدم در راه حق می‌گذارد و در این راه سعی و تلاش می‌کند چنان فراهم می‌سازد که وی بتواند آسان‌تر به مقصد برسد. این امداد خاص خدا، توفیق الهی نام دارد. (درس ۶ ص ۷۳)

۴۶۵ نزول برکات الهی از آسمان و زمین (درس ۶ ص ۶۸ و ۷۶)

۴۶۶ خدا آنان را به راه‌های خود هدایت می‌کند و آنان را همراهی می‌کند. (درس ۶ ص ۶۵)

۴۶۷ سنت املاء و استدرج (۰/۵) - درس ۶ صفحه ۶۵

۴۶۸ افزایش امتحان الهی - امام صادق(ع) حدیث را درباره رابطه مراتب ایمان و مراتب امتحان فرموده است. (۰/۵)

درس ۶ صفحه ۷۰

۴۶۹ استدرج (درس ۶ ص ۶۷ و ۷۴)

۴۷۰ هدایت (درس ۶ ص ۶۷)

۴۷۱ سنت املاء و استدرج (درس ۶ ص ۷۲)

۴۷۲ الف) ۲ (درس ۶ ص ۷۴)

ب) ۳ (درس ۶ ص ۷۴ - ۷۳)

ج) ۱ (درس ۶ ص ۷۳)

۴۷۳ در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی‌خبر هستیم و می‌کوشیم تا از طریق امتحان کردن آن‌ها به آگاهی لازم برسیم، ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (درس ۶ ص ۶۸)

۴۷۴ سنت ابتلاء و امتحان (درس ۶ ص ۶۵)

۴۷۵ الف یا (تأثیر اعمال انسان در زندگی) (درس ۶ ص ۷۵ - ۷۶)

۴۷۶ املا و استدرج (درس ۶ ص ۷۲)

۴۷۷ امتحان (آزمایش یا ابتلا) (درس ۶ ص ۶۵)

۴۷۸ غ (درس ۶ ص ۷۱ و ۷۲)

۴۷۹ در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی‌خبر هستیم و می‌کوشیم تا از طریق امتحان کردن آن‌ها به آگاهی لازم برسیم، ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (درس ۶ ص ۶۹ و ۷۰)

۴۸۰ در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی‌خبر هستیم و می‌کوشیم تا از طریق امتحان کردن آن‌ها به آگاهی لازم برسیم ؛ ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (درس ۶ ص ۶۸)

۴۸۱ آسان نمودن (ص ۷۷)

۴۸۲ الف) ۲- امداد خاص (توفیق الهی) (درس ۶ ص ۷۵)

ب) ۱- ابتلاء (درس ۶ ص ۷۲)

ج) ۴- املاء (امهال) (درس ۶ ص ۷۶)

۴۸۳ ۱- نصرت الهی و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت است. خداوند، انسان تلاشگر و مجاهد را حمایت می‌کند، دست او را می‌گیرد و با پشتیبانی خود به پیش می‌برد.

۲- ایجاد زمینه‌ی مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن می‌باشد مانند یافتن دوست خوب، شرکت در یک جلسه‌ی قرآنی و خواندن یک کتاب تأثیرگذار و هدایت‌گر (یکی از این دو مورد) (درس ۶ ص ۷۷)

۴۸۴ توفیق (درس ۶ ص ۷۳)

۴۸۵ سنت (املاء و استدراج) (درس ۶ ص ۷۵)

۴۸۶ انسانی که به دام گناه می‌افتد، خداوند برای او شرایطی فراهم می‌کند تا توبه نماید. اما اگر او چنان در گناه پیش رود و با حق دشمنی ورزد، خدا به او فرصت می‌دهد و او از این فرصت و نعمت در جهت غرق شدن در گناه استفاده می‌کند و بار گناهانش هر روز سنگین‌تر شده و به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک‌تر می‌شود. (درس ۶ ص ۷۴)

۴۸۷ در امتحان بشری ما از حقیقت درون افراد بی‌خبر هستیم و می‌کوشیم تا از طریق امتحان کردن آن‌ها به آگاهی لازم برسیم. ولی امتحان خداوند برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (درس ۶ ص ۷۰)

۴۸۸ الف (درس ۶ ص ۸۰)

۴۸۹ وقتی انبیاء مردم را به دین الهی فرا می‌خوانند، مردم در برابر آن‌ها دو دسته می‌شوند، دسته‌ای به ندای حق پاسخ مثبت می‌دهند و دسته‌ای لجاجت می‌ورزند و در مقابل حق می‌ایستند. خداوند، سنت خود را بر این قرار داده که هرکس هر راهی را برگزید، بتواند از همین امکاناتی که خدا در اختیارش قرار داده استفاده کند تا در همان مسیری که انتخاب کرده است به پیش رود. (ص ۷۲)

۴۹۰ در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی‌خبر هستیم و می‌کوشیم تا از طریق امتحان کردن آن‌ها به آگاهی لازم برسیم، ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (ص ۷۴)

۴۹۱ ابتلاء به معنای امتحان است و در این‌جا به معنای قرار دادن فرد در موقعیتی است که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی یا نادرستی آن‌چه را که ادعا کرده مشخص سازد. امتحان خداوند برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (درس ۶ ص ۷۴)

۴۹۲ خداوند شرایط و اسباب را برای کسی که با نیت پاک قدم در راه ح می‌گذارد (۵/۰) و در این راه سعی و تلاش می‌کند، چنان فراهم می‌سازد که وی بتواند آسان‌تر به مقصد برسد این امداد خاص خداوند «توفیق الهی» نام دارد. (۵/۰) (درس ۶ ص ۷۵)

۴۹۳ تأثیر اعمال انسان در زندگی (۵/۰) (درس ۶ ص ۷۸)

۴۹۴ تأثیر اعمال انسان در زندگی انسان (۵/۰) (درس ۶ ص ۷۸)

۴۹۵ خداوند شرایط و اسباب را برای کسی که با نیت پاک قدم در راه حق می‌گذارند و در این راه سعی و تلاش می‌کند چنان فراهم می‌سازد که وی بتواند آسان‌تر به مقصد برسد این امداد خاص خداوند سنت توفیق الهی نام دارد.

۴۹۶ خداوند با هر امر خیر یا شری ما را می‌آزماید. (درس ۶ ص ۷۰)

۴۹۷ هدایت (درس ۶ ص ۶۸ - ۶۷)

۴۹۸ سنت ابتلاء (درس ۶ ص ۷۰)

۴۹۹ امتحان (آزمایش یا ابتلا) (درس ۶ ص ۶۸)

۵۰۰ امداد عام الهی (امداد) (درس ۶ ص ۷۰)

۵۰۱ مورد امتحان (درس ۶ ص ۷۳ - ۷۱)

۵۰۲ سنت ابتلا (درس ۶ ص ۷۴)

۵۰۳ سنت ابتلاء (امتحان) (ص ۶ ص ۷۰)

۵۰۴ امتحان الهی (ابتلاء) (ص ۷۰)

۵۰۵ سنت ابتلاء (۰ / ۵) (درس ۷ ص ۷۲)

۵۰۶ ص (۰ / ۵) (درس ۶ ص ۷۸)

۵۰۷ توبه در لغت به معنای بازگشت است و در اصطلاح دینی، به معنای بازگشت از گناه به سوی خداوند و فرار گرفتن در دامن عفو و مغفرت اوست. این حالت وقتی رخ می‌دهد که انسان از گناه پشیمان شده و قصد انجام آن را نداشته باشد.

۵۰۸ الف) ۳ ب) ۴ پ) ۲ ت) ۱

۵۰۹ به تأخیر انداختن توبه سبب عادت جوان به گناه می‌شود یا ممکن است ترک گناه برایش سخت گردد.

۵۱۰ گام به گام کشاندن به سوی گناه

توضیح اول: شیطان انسان را گام به گام و آهسته به سمت گناه می‌کشاند تا در این فرایند تدریجی، متوجه زشتی گناه و قبح آن نشود و اقدام به توبه نکند.

یا توضیح دوم: شیطان از همان ابتدا، انسان را به رابطه نامشروع با جنس مخالف دعوت نمی‌کند، بلکه در گام اول سخن از یک دوستی ساده به میان می‌آورد، دوستی‌ای که فقط در حد صحبت و درد دل کردن است، اما در گام‌های بعدی و به صورت تدریجی چنان این دوستی را پیش می‌برد که فرد خود را غرق در فساد و آلودگی می‌بیند.

۵۱۱ بهترین زمان برای توبه، دوره‌ای است که امکان توبه بیشتر و انجام آن آسان‌تر و جبران گذشته راحت‌تر است. دوره جوانی دوره

انعطاف‌پذیری، تحوّل و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی‌ها و خصلت‌هاست. اگر در دوره جوانی خصلت‌هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد، خارج کردن آنها در پیری بسیار سخت و طاقت‌فرسا خواهد بود.

۵۱۲-۱- گناهان اجتماعی قوی‌تر و محکم‌تر می‌شوند.

۲- در تمام سطوح جامعه نفوذ می‌کنند.

۳- به تدریج انحراف از حق بیشتر می‌شود.

۴- اصلاح آن مشکل می‌شود.

۵- نیاز به تلاش‌های بسیار و فعالیت‌های اساسی و زیربنایی پیدا می‌شود.

۶- ممکن است نیاز باشد انسان‌های بزرگی جان و مال خود را تقدیم کنند تا جامعه را از تباهی برهانند و مانع خاموشی کامل نور هدایت شوند. (ذکر دو مورد کافی است)

۵۱۳- توبه کننده باید بکوشد اگر ستمی بر مردم کرده است آن را جبران نماید و حقوق مادی یا معنوی آن‌ها را در حد توان ادا کند و رضایت صاحبان حق را به دست آورد و اگر به آنان دسترسی ندارد، به نیابت از آنان صدقه دهد و برایشان دعای خیر و طلب آمرزش نماید.

۵۱۴- درست

۵۱۵- تا گناهکار متوجه زشتی گناه و قبح آن نشود و اقدام به توبه نکند. برای مثال شیطان از همان ابتدا انسان را به رابطه نامشروع با جنس مخالف دعوت نمی‌کند بلکه در گام اول سخن از یک دوستی ساده به میان می‌آورد اما به صورت تدریجی و در گام‌های بعدی چنان این دوستی را پیش می‌برد که فرد خود را غرق در فساد و آلودگی می‌بیند.

۵۱۶- الف) گام به گام کشاندن به سوی گناه

ب) به تأخیر انداختن توبه (تسویف)

۵۱۷- در صورتی که قلبی باشد و قصد انجام دوباره آن گناه را نداشته باشد.

۵۱۸- مهم‌ترین حق خداوند حق اطاعت و بندگی اوست. توبه‌کننده باید بکوشد کوتاهی‌های خود را در پیشگاه خداوند جبران کند. برای مثال، نمازها یا روزه‌های از دست داده را به تدریج قضا نماید و عبادت‌های ترک شده را به جا آورد.

۵۱۹- الف) به او کمک کند تا توبه کند.

ب) سعید باید به این نکته توجه کند که همه گناهان با توبه آمرزیده می‌شود و تکرار توبه اگر واقعی باشد موجب محبوبیت او نزد خدا و جلب رحمت او می‌شود.

۵۲۰- از آنجایی که خداوند نسبت به بندگان خود مهربان و آمرزنده است، کسی را که فوراً از گناه خود ناراحت می‌شود و بسیار توبه می‌کند، دوست دارد، زیرا می‌بیند چنین فردی با این‌که در دام گناه افتاده، اما قلبش نزد اوست و به سرعت از عمل خود پشیمان می‌شود. (درس ۷ ص ۸۴ و ۸۳)

۵۲۱- دوره جوانی دوره انعطاف‌پذیری و تحول و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی‌ها و خصلت‌هاست. اگر در دوره جوانی خصلت‌هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آنها در پیری سخت و طاقت‌فرسا خواهد بود. صفات ناپسندی که در ما پدید می‌آیند شبیه ریشه‌های نهالی هستند و که در ابتدا نفوذ کمی در خاک دارد اما هر قدر زمان می‌گذرد نفوذ آن بیشتر می‌شود و قوی‌تر می‌گردد تا جایی‌که کندن آن درخت بسیار سخت می‌شود از این رو توبه در جوانی بسیار آسان‌تر از زمان پیری است.

۵۲۲- ناامید کردن از رحمت الهی (درس ۷ ص ۸۴)

۵۲۳ زیرا اگر انسانی غرق گناه شود، دیگر معلوم نیست که میل به توبه پیدا کند شاید گناه به قدری بر روحش غلبه کند که هیچ وقت قلبش از گناه پشیمان نشود و وقتی که پشیمانی قلبی نباشد توبه‌ای صورت نگرفته است. (درس ۷ ص ۸۵)

۵۲۴ گزینه الف

۵۲۵ ابتدا انسان را با این وعده که «گناه کن بعد توبه کن» به سوی گناه می‌کشاند و وقتی که او آلوده شد از رحمت الهی مأیوسش می‌سازد و می‌گوید: «آب که از سرگذشت چه یک وجب چه صد وجب» در این حالت، انسان با خود می‌گوید که کار از کار گذشته و پرونده عملم نزد خداوند آن قدر سیاه است که دیگر توبه‌ام پذیرفته نیست؛ در حالی که آدمی، هر قدر هم که بد باشد، اگر واقعاً توبه کند و نادم و پشیمان شود، حتماً خداوند توبه‌اش را می‌پذیرد. (درس ۸ ص ۹۸-۹۹)

۵۲۶ موقعیت زن و خانواده در تمدن اسلامی بسیار برتر از موقعیت زن در اروپا و سایر مناطق جهان بود: زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آنان به خودشان تعلق داشت و در عین حال وظیفه‌ای در قبال هزینه خانواده برعهده نداشتند. تحصیل برای زنان آزاد بود اما در اروپا زن را براساس تورات موجود درجه دوم تلقی می‌کردند و از حقوق مذکور محروم بود. (درس ۱۱ ص ۱۳۷ و ۱۳۸)

۵۲۷ مهم‌ترین حق خداوند، حق اطاعت و بندگی اوست. توبه‌کننده باید بکوشد کوتاهی‌های خود را در پیشگاه خداوند جبران کند. برای مثال: نمازها یا روزه‌های از دست داده را به تدریج قضا نماید و عبادت‌های ترک شده را به جا آورد. (درس ۷ ص ۸۷)

۵۲۸ تا در این فرایند تدریجی، متوجه زشتی گناه و قبح آن نشود و اقدام به توبه نکند. برای مثال شیطان از همان ابتدا، انسان را به رابطه نامشروع با جنس مخالف دعوت نمی‌کند، بلکه در گام اول سخن از یک دوستی ساده به میان می‌آورد، دوستی که فقط در حد صحبت و درد دل کردن است. اما در گام‌های بعدی و به صورت تدریجی چنان این دوستی را پیش می‌برد که فرد خود را غرق در فساد و آلودگی می‌بیند. (درس ۸ ص ۱۰۰)

۵۲۹ انسان می‌تواند در برابر موانع درونی خود ایستادگی کرده و علیه خود انقلاب کند. (با پیروی از عقل علیه تمایلات ناپسند خود قیام کند). (انقلاب و قیام خود عالی انسان علیه خود دانی) (انقلاب نفس لوامه علیه نفس اماره)
(۱) - درس ۷ صفحه ۸۱

۵۳۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (۰/۵) - درس ۸ صفحه ۹۶

۵۳۱ بهترین زمان برای توبه، دوره جوانی است. دوره جوانی، دوره انعطاف‌پذیری، تحول و دگرگونی، و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوبی‌ها و خصلت‌هاست. اگر در دوره جوانی خصلت‌هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد، خارج کردن آن‌ها در پیری، بسیار سخت خواهد بود. از این رو توبه در جوانی بسیار آسان‌تر از زمان پیری است.

(۱) - درس ۸ صفحه ۱۰۳

۵۳۲ حقوق معنوی (درس ۷ ص ۸۷)

۵۳۳ تسویف از ریشه سوف و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. به عبارت دیگر فرد گنهکار دائماً به خود می‌گوید «به زودی توبه می‌کنم» و این گفته را آنقدر تکرار می‌کند تا اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش می‌شود. این حيله بیشتر برای گمراه کردن جوانان به کار می‌رود. (درس ۷ ص ۸۵)

۵۳۴ ب (درس ۸ ص ۱۰۰)

۵۳۵ دوره‌ی جوانی دوره‌ی انعطاف‌پذیری، تحوّل و دگرگونی و دوره‌ی پیری دوره‌ی کم شدن انعطاف و تثبیت خوی‌ها و خصلت‌ها است. اگر در دوره‌ی جوانی خصلت‌هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آن‌ها در پیری بسیار سخت و طاقت‌فرسا خواهد بود. (درس ۸ ص ۱۰۳)

۵۳۶ توفیق (درس ۸ ص ۹۷)

۵۳۷ گناه آلودگی است و توبه، پاک شدن از آلودگی‌هاست. توبه گناهان را از قلب خارج می‌کند و آن‌را شست و شو می‌دهد. به همین جهت این عمل را «پیرایش» یا «تخلیه» می‌گویند. (درس ۷ ص ۸۲)

۵۳۸ ابتدا انسان را با این وعده که «گناه کن و بعد توبه کن» به سوی گناه می‌کشاند و وقتی که او آلوده شد، از رحمت الهی مأیوسش می‌سازد و می‌گوید «آب که از سر گذشت چه یک وجب، چه صد وجب» در این حالت، انسان با خود می‌گوید که کار از کار گذشته و پرونده‌ی عملم نزد خداوند آن قدر سیاه شده است که دیگر توبه‌ام پذیرفته نیست. در حالی که آدمی، هر قدر هم که بد باشد، اگر واقعاً توبه کند و نادم و پشیمان شود، حتماً خداوند توبه‌اش را می‌پذیرد. (درس ۷ ص ۸۵ - ۸۴)

۵۳۹ توبه‌کننده تلاش می‌کند حقوقی را که با گناه خود ضایع کرده است جبران نماید. دسته‌ای از این حقوق، مربوط به خداوند است. مهم‌ترین حق خداوند نیز، حق اطاعت و بندگی اوست. توبه‌کننده باید بکوشد کوتاهی‌های خود را در پیشگاه خداوند جبران کند. (درس ۸ ص ۱۰۱)

۵۴۰ «تسویف»: از ریشه‌ی «سوف» و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. به عبارت دیگر، فرد گنهگار دائماً به خود می‌گوید «به زودی توبه می‌کنم». و این گفته را آن قدر تکرار می‌کند، تا این که دیگر میل به توبه در او خاموش می‌شود. این حیل‌های شیطان، بیش‌تر برای گمراه کردن جوانان به کار می‌رود. به او می‌گوید تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری، بالاخره در آینده می‌توانی توبه کنی. اما این یک دام است و سبب عادت جوان به گناه می‌شود، به طوری که ممکن است ترک گناه برایش سخت گردد. (درس ۷ ص ۸۵)

۵۴۱ توبه‌کننده تلاش می‌کند دیگر به سراغ گناهی که از آن پشیمان شده است نرود، زیرا انجام آن مساوی با شکستن توبه است که در آن صورت باز هم باید توبه کند. (به عبارت دیگر، اگر توبه‌کننده حقیقتاً توبه کرده باشد، گرچه ممکن است به آن گناه علاقه‌ای هم داشته باشد سعی خواهد کرد در عمل از آن دوری نماید، یعنی از افراد، مکان‌ها و موقعیت‌هایی که می‌توانند زمینه‌ساز شکل‌گیری گناه باشند، دوری می‌کند.) (درس ۸ ص ۱۰۰)

۵۴۲ توبه‌کننده تلاش می‌کند دیگر به سراغ گناهی که از آن پشیمان شده است نرود. زیرا انجام آن مساوی با شکستن توبه است که در آن صورت باز هم باید توبه کند. (اگر توبه‌کننده حقیقتاً توبه کرده باشد، گرچه ممکن است به آن گناه علاقه‌ای هم داشته باشد، سعی خواهد کرد در عمل از آن دوری نماید، یعنی از افراد، مکان‌ها و موقعیت‌هایی که می‌توانند زمینه‌ساز شکل‌گیری گناه باشند، دوری می‌کند.) (درس ۸ ص ۱۰۴)

۵۴۳ دوره‌ی جوانی دوره‌ی انعطاف‌پذیری، تحوّل و دگرگونی و دوره‌ی پیری دوره‌ی کم شدن انعطاف و تثبیت خوی‌ها و خصلت‌هاست. اگر در دوره‌ی جوانی خصلت‌هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آن‌ها در پیری بسیار سخت و طاقت‌فرسا خواهد بود. (درس ۸ ص ۱۰۷)

۵۴۴ توبه‌کننده تلاش می‌کند حقوقی را که با گناه خود ضایع کرده است جبران نماید. دسته‌ای از این حقوق مربوط به خداوند است. مهم‌ترین حق خداوند، حق اطاعت و بندگی اوست. توبه‌کننده باید بکوشد کوتاهی‌های خود در پیشگاه خداوند را جبران کند؛ برای مثال، نمازها یا روزه‌های از دست داده را به تدریج قضا نماید و عبادت‌های ترک شده را به جا آورد. البته خداوند نسبت به بندگان خود مهربان است و اگر ببیند که شخص توبه‌کار تلاش خود را کرده و نتوانسته همه گناهان را جبران کند، بقیه موارد خود جبران نموده و او را عفو می‌کند. (درس ۷ ص ۹۱)

۵۴۵ تا در این فرایند تدریجی، متوجه زشتی گناه و قبح آن نشود و اقدام به توبه نکند.

۵۴۶ به نیابت از آن‌ها صدقه دهد، برای ایشان دعای خیر کند و طلب آمرزش کند.

۵۴۷ الف) اَلتَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ

۵۴۸ اگر به دنبال توبه، ایمان و عمل صالح بیاید.

۵۴۹ نادرست

۵۵۰ بازگشت از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران یا این حالت وقتی رخ می‌دهد که انسان از گناه پشیمان شده و قصد انجام آن را نداشته باشد.

۵۵۱ تسویف یا به تأخیر انداختن توبه

۵۵۲ توبه به معنای بازگشت از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران اوست. یا انسان از گناه پشیمان شده و قصد انجام آن را نداشته باشد.

۵۵۳ ۱- ناامید کردن از رحمت الهی ۲- به تأخیر انداختن توبه (تسویف) ۳- گام به گام کشاندن به سوی گناه (ذکر دو مورد کافی است)

۵۵۴ ۱- تلاش در جهت دور شدن از گناه ۲- جبران حقوق الهی و حقوق مردم

۵۵۵ به تأخیر انداختن توبه، (به عبارت دیگر فرد گنهکار دائماً به خود می‌گوید به زودی توبه می‌کنم و این گفته را آن قدر تکرار می‌کند تا اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش می‌شود).

۵۵۶ گناهان تبدیل به حسنات می‌شود.

۵۵۷ درست

۵۵۸ گناهان اجتماعی قوی‌تر و محکم‌تر می‌شوند و در تمام سطح جامعه نفوذ می‌کنند.

۵۵۹ اگر بنده می‌بود، بندگی می‌کرد و حرمت صاحب خود را نگه می‌داشت. توبه کرد و به پیمان خویش وفادار ماند در سلک مردان پرهیزکار و خداپرست درآمد.

۵۶۰ چون انسان متوجه زشتی گناه و قبح آن نشود و اقدام به توبه نکند.

۵۶۱ الف) ناامید کردن از رحمت الهی - به تأخیر انداختن توبه (تسویف) - گام به گام کشاندن به سوی گناه
(ب) به تأخیر انداختن توبه (تسویف)

۵۶۲ توبه در اصطلاح دینی به معنای بازگشت از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران اوست.

۵۶۳ انقلاب علیه خود: یعنی انسان با پیروی از عقل می‌تواند علیه تمایلات ناپسند خود قیام کند. (درس ۸ ص ۹۵)

۵۶۴ نادرست (درس ۸ ص ۹۷)

۵۶۵ معنوی (درس ۸ ص ۱۰۱)

۵۶۶ ناامید کردن از رحمت الهی (درس ۷ ص ۸۴)

۵۶۷ حيله تسویف (درس ۸ ص ۹۹)

۵۶۸ عقل (وجدان / نفس لوامه) (درس ۷ ص ۸۱)

۵۶۹ توبه، دل‌ها را پاک می‌کند و گناهان را می‌شوید. (درس ۷ ص ۸۳)

۵۷۰ اگر به زبان **اَسْتَغْفِرُالله** بگویند اما در قلبش پشیمان نباشد. (درس ۷ ص ۸۲)

۵۷۱ به معنای بازگشت جامعه به سوی خداوند است به این معنا که اگر جامعه در برخی ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود و گرفتار گناهان اجتماعی شود، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح است. (درس ۷ ص ۸۸)

۵۷۲ انسان می‌تواند با پیروی از عقل، علیه تمایلات ناپسند خود قیام کرده و انقلاب نماید. (یا قیام خود علی و نفس لوامه علیه خود دانی و نفس اماره) (درس ۷ ص ۸۱ و ۸۲)

۵۷۳ صحیح

۵۷۴ امر به معروف و نهی از منکر (درس ۸ ص ۱۰۲)

۵۷۵ گناهان را تبدیل به حسنات می‌کند. (درس ۸ ص ۹۷)

۵۷۶ غلط

۵۷۷ اگر جامعه در برخی از ابعاد از مسیر اطاعت و تولید خارج شود نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح آن است که به آن توبه اجتماعی گویند.

۵۷۸ توبه (درس ۸ ص ۹۶)

۵۷۹ به نیابت از آنان صدقه دهد، و برایشان دعای خیر و طلب آمرزش نماید. (درس ۷ ص ۸۷)

- ۵۸۰ «تسویف» از ماده «سوف» به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است به عبارت دیگر گناهکار دائماً به خود می‌گوید به زودی توبه می‌کند و این گفته را آنقدر تکرار می‌کند تا اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش می‌شود. (درس ۷ ص ۹۹)
- ۵۸۱ حیلۀ «گام به گام کشاندن به سوی گناه» (درس ۷ ص ۸۶)
- ۵۸۲ پشیمانی (درس ۷ ص ۸۲)
- ۵۸۳ توبه گناهان را از قلب خارج می‌کند و آنرا شستشو می‌دهد به این عمل، پیرایش و تخلیه گویند. (درس ۷ ص ۸۲)
- ۵۸۴ غ (درس ۸ ص ۹۷)
- ۵۸۵ گزینه «ب» صحیح است. (۰/۲۵) - درس ۷
- ۵۸۶ گزینه «الف» صحیح است. (۰/۲۵) - درس ۷
- ۵۸۷ گزینه «ب» صحیح است. (۰/۲۵) - درس ۷
- ۵۸۸ گزینه «الف» صحیح است. (۰/۲۵) - درس ۷
- ۵۸۹ به تأخیر انداختن توبه - فرد گناهکار دائماً به خود می‌گوید به زودی توبه می‌کنم و این گفته را آنقدر تکرار می‌کند. (۰/۵) - درس ۷ صفحه ۸۵
- ۵۹۰ اگر توبه، همراه با ایمان و عمل صالح باشد. (۰/۵) - درس ۷ صفحه ۸۳
- ۵۹۱ پاک شدن دل‌ها از آلودگی‌ها (۰/۲۵) و شستشوی گناهان (۰/۲۵) - درس ۷ صفحه ۸۳
- ۵۹۲ امر به معروف و نهی از منکر (۰/۵) - درس ۸ صفحه ۱۰۲
- ۵۹۳ امر به معروف و نهی از منکر (درس ۶ ص ۷۲)
- ۵۹۴ غلط (درس ۷ ص ۸۸)
- ۵۹۵ غلط (درس ۸ ص ۱۰۱)
- ۵۹۶ شرک (درس ۸ ص ۹۷)
- ۵۹۷ انجام وظیفۀ امر به معروف و نهی از منکر (درس ۸ ص ۱۰۲)
- ۵۹۸ صحیح (درس ۸ ص ۱۰۳)
- ۵۹۹ اگر با دروغ، غیبت، و تهمت آبروی انسانی ریخته شود، اگر قلب پدر و مادری بر اثر بی‌حرمتی فرزندی شکسته شده، اگر با توزیع کتاب یا راه انداختن یک شبکه اجتماعی گمراه‌کننده در فضای مجازی فساد و تباهی در جامعه گسترش یافته، اگر رفتار ناپسند برخی افراد سبب بدبینی دیگران به دین شده و ... (دو مورد) (درس ۸ ص ۱۰۱)

۶۰۰ حقیقت توبه (تحقق یافتن توبه با پشیمانی) (درس ۷ ص ۸۲)

۶۰۱ تخلیه یا پیرایش (درس ۸ ص ۹۶)

۶۰۲ صحیح (درس ۷ ص ۸۳)

۶۰۳ حسنات (درس ۷ ص ۸۳)

۶۰۴ تسویف به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است (به عبارت دیگر، فرد گنهکار دائماً به خود می‌گوید «به زودی توبه می‌کنم» و این گفته را آن قدر تکرار می‌کند، تا این‌که دیگر میل به توبه در او خاموش می‌شود.) (درس ۸ ص ۹۹)

۶۰۵ دوره‌ی جوانی دوره‌ی انعطاف‌پذیری، تحوّل و دگرگونی و دوره‌ی پیری دوره‌ی کم شدن انعطاف و تثبیت خوی‌ها و خصلت‌ها است. اگر در دوره‌ی جوانی خصلت‌هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آن‌ها در پیری بسیار سخت و طاقت‌فرسا خواهد بود. (درس ۸ ص ۱۰۳)

۶۰۶ غلط (درس ۷ ص ۸۷)

۶۰۷ زیرا توبه گناهان را از قلب خارج می‌کند و آن‌را شست‌وشو می‌دهد. (درس ۷ ص ۸۲)

۶۰۸ اگر جامعه در برخی ابعاد از مسیر توحید و اطاعت خارج شد، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی نیازمند «توبه اجتماعی» است. (درس ۸ ص ۱۰۱)

۶۰۹ با توبه همه‌ی گناهان (حتی شرک) آمرزیده می‌شود. (درس ۷ ص ۸۳)

۶۱۰ «تسویف»: از ریشه‌ی «سوف» و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. به عبارت دیگر، فرد گنهکار دائماً به خود می‌گوید «به زودی توبه می‌کنم.» و این گفته را آن قدر تکرار می‌کند، تا این‌که دیگر میل به توبه در او خاموش می‌شود. این حیل‌های شیطان، بیشتر برای گمراه کردن جوانان به کار می‌رود. به او می‌گویند تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری، بالاخره در آینده می‌توانی توبه کنی. اما این یک دام است و سبب عادت جوان به گناه می‌شود، به طوری که ممکن است ترک گناه برایش سخت گردد. (درس ۷ ص ۸۵)

۶۱۱ گناه، آلودگی است و توبه، پاک شدن از آلودگی است. توبه گناهان را از قلب خارج می‌کند و آن‌را شست‌وشو می‌دهد. (درس ۸ ص ۹۶)

۶۱۲ زیرا امکان توبه بیشتر و انجام آن آسان‌تر است (و جبران گذشته راحت‌تر). (درس ۷ ص ۸۸)

۶۱۳ پیرایش (تخلیه) (درس ۷ ص ۸۲)

۶۱۴ ۱ (درس ۸ ص ۱۰۳)

۶۱۵ توبه‌کننده تلاش می‌کند دیگر به سراغ گناهی که از آن پشیمان شده است نرود، زیرا انجام آن مساوی با شکستن توبه است که در آن صورت باز هم باید توبه کند. اگر توبه‌کننده حقیقتاً توبه کرده باشد، گرچه ممکن است به آن گناه علاقه‌ای هم داشته باشد، سعی خواهد کرد در عمل از آن دوری نماید. گفتن کلمه‌ی استغفار در حال انجام گناه نه تنها پذیرفته نیست، بلکه استغفار را بی‌خاصیت می‌کند. (درس ۸ ص ۱۰۴ و ۱۰۵)

۶۱۶ دوره‌ی جوانی دوره‌ی انعطاف‌پذیری، تحوّل و دگرگونی و دوره‌ی پیری دوره‌ی کم شدن انعطاف و تثبیت خوی‌ها و خصلت‌ها است. اگر در دوره‌ی جوانی خصلت‌هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آن‌ها در پیری بسیار سخت و طاقت‌فرسا خواهد بود. صفات ناپسندی که در ما پدید می‌آیند، شبیه ریشه‌های نهالی هستند که در ابتدا نفوذ کمی در خاک دارد اما هر قدر زمان می‌گذرد، نفوذ آن بیش‌تر می‌شود و قوی‌تر می‌گردد تا جایی که کندن آن درخت بسیار سخت می‌شود. از این رو، توبه در جوانی بسیار آسان‌تر از زمان پیری است. (درس ۷ ص ۸۸)

۶۱۷ (۱) شرک در خالفیت (درس ۲ ص ۲۱) (۲) حقوق معنوی (درس ۷ ص ۸۷)

۶۱۸ ناامید کردن از رحمت الهی (درس ۷ ص ۸۴)

۶۱۹ اگر جامعه در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی توبه اجتماعی است. انحراف‌های اجتماعی باید در همان مراحل ابتدایی اصلاح شوند تا گسترش نیابند و ماندگار نشوند. رباخواری، رشوه گرفتن، بی‌توجهی به عفاف و پاکدامنی، ظلم کردن و ظلم‌پذیری و اطاعت از غیر خدا از جمله‌ی این بیماری‌ها و انحراف‌ها است. مهم‌ترین راه اصلاح و معالجه‌ی جامعه از این بیماری‌ها انجام دادن وظیفه‌ی امر به معروف و نهی از منکر است. (درس ۷ ص ۸۸)

۶۲۰ واقعی (درس ۸ ص ۱۰۱)

۶۲۱ ۱- ناامید کردن از رحمت الهی ۲- به تأخیر انداختن توبه ۳- گام به گام کشاندن به سوی گناه (درس ۸ ص ۱۰۴ - ۱۰۳ - ۱۰۲)

۶۲۲ غلط (درس ۷ ص ۸۵)

۶۲۳ تسویف (درس ۷ ص ۸۷)

۶۲۴ توبه گناهان را از قلب خارج می‌کند و آن‌را شست‌وشو می‌دهد، به همین جهت این عمل را «پیرایش» یا «تخلیه» می‌گویند. (درس ۸ ص ۱۰۰)

۶۲۵ اگر جامعه در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شد، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی نیازمند «توبه اجتماعی» است. (درس ۸ ص ۱۰۵)

۶۲۶ توبه‌ی اجتماعی (درس ۷ ص ۹۰)

۶۲۷ توبه‌کننده باید بکوشد اگر ستمی بر مردم کرده است آن‌را جبران نماید و حقوق مادی یا معنوی آن‌ها را در حد توان ادا کند و رضایت صاحبان حق را به دست آورد. حقوق معنوی انسان‌ها بسیار مهم‌تر از حقوق مادی آنان است. مثلاً اگر با دروغ، غیبت و تهمت آبروی انسانی ریخته شده یا ... در واقع حقوق معنوی افراد ضایع شده است و باید فرد توبه‌کننده به جبران حقوق از دست رفته بپردازد. (درس ۷ ص ۸۹)

۶۲۸ توبه، گناهان را از قلب خارج کرده و آن‌را شست‌وشو می‌دهد. (درس ۷ ص ۸۴)

۶۲۹ وقتی جامعه‌ای در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح یعنی نیازمند توبه اجتماعی است. انحراف‌های اجتماعی مانند رباخواری، رشوه گرفتن، بی‌توجهی به عفاف و پاکدامنی و ... (ص ۷ ص ۹۰)

۶۳۰ خدا می‌بیند او با این‌که در دام گناه افتاده اما قلبش با اوست و از عملش پشیمان شده است. (درس ۷ ص ۸۶)

۶۳۱ تلاش در جهت دور شدن از گناه - جبران حقوق الهی و حقوق مردم (درس ۷ ص ۸۸ و ۸۹)

۶۳۲ دوره‌ی جوانی دوره‌ی انعطاف‌پذیری و تحول و دوره‌ی پیری دوره‌ی کم شدن انعطاف و تثبیت خوی‌ها و خصلت‌هاست. اگر در دوره‌ی جوانی خصلتی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آن در پیری دشوار است. بنابراین بهترین زمان برای توبه دوران جوانی است. (درس ۷ ص ۹۰)

۶۳۳ «تسویف» از ریشه‌ی «سوف» و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. فرد گنه‌کار دائماً به خود می‌گوید «به زودی توبه می‌کنم.» و آن‌قدر تکرار می‌کند، تا میل به توبه در او خاموش می‌شود. شیطان به او می‌گوید تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری و می‌توانی در آینده توبه کنی. (درس ۷ ص ۸۷)

۶۳۴ تسویف به معنای امروز و فردا کردن است، فرد گنه‌کار دائماً به خود می‌گوید به زودی توبه می‌کنم. شیطان به جوان می‌گوید: تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری و این یک دام است که سبب عادت جوان به گناه می‌شود و ترک گناه برایش سخت می‌گردد. (ص ۸۷)

۶۳۵ تسویف از ریشه‌ی «سوف» و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. به عبارت دیگر، فرد گنه‌کار دائماً به خود می‌گوید «به زودی توبه می‌کنم» و این گفته را آن‌قدر تکرار می‌کند، تا این‌که میل به توبه در او خاموش می‌شود. این حيله‌ی شیطان، بیش‌تر برای گمراه کردن جوانان به کار می‌رود. (ص ۱۰۳)

۶۳۶ در صورتی که با ایمان و عمل صالح همراه باشد. (ص ۱۰۲)

۶۳۷ شیطان ابتدا انسان را با این وعده که «گناه کن و بعد توبه کن!» به سوی گناه می‌کشانند و وقتی که او آلوده شد، از رحمت الهی مأیوسش می‌سازد و می‌گوید «آب که از سر گذشت چه یک وجب، چه صد وجب». در این حالت، انسان با خود می‌گوید که کار از کار گذشته و پرونده عملم نزد خداوند آن قدر سیاه است که دیگر توبه‌ام پذیرفته نیست. در حالی که آدمی، هر قدر هم که بد باشد، اگر واقعاً توبه کند و نادم و پشیمان شود، خداوند توبه‌اش را می‌پذیرد. (درس ۷ ص ۸۹)

۶۳۸ گناه، آلودگی است و توبه، پاک شدن از آلودگی‌هاست. توبه گناهان را از قلب خارج می‌کند و آن را شست‌وشو می‌دهد. به همین جهت این عمل را «پیرایش» یا «تخلیه» می‌گویند. (درس ۷ ص ۸۷)

۶۳۹ تکرار توبه اگر واقعی باشد، نه تنها به معنی دور شدن از خداوند نیست، بلکه موجب محبوب شدن انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می‌شود. (درس ۷ ص ۸۸)

۶۴۰ توبه‌کننده تلاش می‌کند حقوقی را که با گناه خود ضایع کرده است جبران نماید. دسته‌ای از این حقوق، مربوط به خداوند است. مهم‌ترین حق خداوند نیز، حق اطاعت و بندگی اوست. توبه‌کننده باید بکوشد کوتاهی‌های خود در پیشگاه خداوند را جبران کند؛ برای مثال، نمازها یا روزه‌های از دست داده را به تدریج قضا نماید و عبادت‌های ترک شده را به جا آورد (۵ / ۰) البته خداوند نسبت به بندگان خود مهربان است و اگر ببیند که شخص توبه کار تلاش خود را کرده و نتوانسته همه گناهان را جبران کند، بقیه‌ی موارد را خود جبران نموده و او را عفو می‌کند. (۵ / ۰) (درس ۷ ص ۹۰ و ۹۱)

۶۴۱ اگر جامعه در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شد، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی نیازمند «توبه اجتماعی» است. (۵ / ۰) (درس ۷ ص ۹۱)

۶۴۲ توبه‌کننده باید به نیابت آنان صدقه دهد (۰ / ۲۵) و برایشان دعای خیر و طلب آمرزش نماید. (۰ / ۲۵) (درس ۷ ص ۹۱)

۶۴۳ ایمان (۰ / ۲۵) - عمل صالح (۰ / ۲۵) (درس ۷ ص ۸۸)

۶۴۴ غ (۰ / ۵) (درس ۷ ص ۹۲)

۶۴۵ مهم‌ترین حق خداوند بر بندگان، حق اطاعت و بندگی اوست. توبه‌کننده باید بکوشد کوتاهی‌های خود را در پیشگاه خداوند جبران کند، برای مثال، نمازها یا روزه‌های از دست داده را به تدریج قضا نماید. (۱) (درس ۸ ص ۱۰۵)

۶۴۶ تا گسترش نیابند و ماندگار نشوند (۰ / ۵) (درس ۸ ص ۱۰۶)

۶۴۷ تسویف (۰ / ۵) (درس ۸ ص ۱۰۳)

۶۴۸ توبه‌کننده باید بکوشد اگر ستمی بر مردم کرده است آن‌را جبران نماید (۰ / ۲۵) و حقوق مادی یا معنوی آن‌ها را در حد توان ادا کند (۰ / ۲۵) و رضایت صاحبان حق را به دست آورد و اگر به آنان دسترسی ندارد، به نیابت آنان صدقه دهد (۰ / ۲۵) و برایشان دعای خیر و طلب آمرزش نماید. (۰ / ۲۵) (درس ۷ ص ۹۰ و ۹۱)

۶۴۹ ابتدا انسان را با این وعده که گناه کن بعد توبه کن به سوی گناه می‌کشاند وقتی که او آلوده شد. از رحمت الهی مأیوسش می‌سازد. (۰ / ۵) و می‌گوید آب که از سر گذشت چه یک وجب چه صد وجب در این حالت، انسان با خود می‌گوید که کار از کار گذشته و پرونده‌ی عملم نزد خداوند آن‌قدر سیاه است که دیگر توبه‌ام پذیرفته نیست. در حالی که آدمی، هر قدر هم که بد باشد، اگر واقعاً توبه کند و پشیمان شود، حتماً خدا توبه‌اش را می‌پذیرد. (۰ / ۵) (درس ۷ ص ۸۹)

۶۵۰ جامعه اگر در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شد. نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی توبه اجتماعی است. (۰ / ۵) (درس ۷ ص ۹۱)

۶۵۱ به معنای بازگشت از گناه به سوی خداوند (۰ / ۲۵) و قرارگرفتن در دامن عفو و غفران اوست (۰ / ۲۵) (درس ۷ ص ۸۶)

۶۵۲ پیرایش (تخلیه) (۰ / ۵) (درس ۷ ص ۸۷)

۶۵۳ دسته‌ای دیگر حقوق مردم است توبه‌کننده باید بکوشد اگر ستمی بر مردم کرده است آن را جبران نماید و حقوق مادی یا معنوی آن‌ها را در حد توان ادا کند و رضایت صاحبان حق را به دست آورد و اگر به آنان دسترسی ندارد به نیابت آنان صدقه دهد و برایشان دعای خیر و طلب آمرزش نماید.

۶۵۴ پشیمانی از گناه و تصمیم بر ترک گناه (۰ / ۵) (درس ۸ ص ۱۰۴)

۶۵۵ ص (۰ / ۵) (درس ۸ ص ۱۰۶)

۶۵۶ نادرست

۶۵۷ امر به معروف و نهی از منکر (درس ۷ ص ۸۸)

۶۵۸ حق اطاعت و بندگی (درس ۷ ص ۸۷)

۶۵۹ همانا خداوند تمام گناهان را می‌بخشد. به درستی که او بسیار بخشنده و مهربان است. (درس ۸ ص ۹۷)

۶۶۰ امر به معروف و نهی از منکر (درس ۸ ص ۱۰۲)

۶۶۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (درس ۸ ص ۱۰۵)

۶۶۲ هیچ گناهی نکرده است. (درس ۸ ص ۱۰۰)

۶۶۳ اگر با ایمان و عمل صالح همراه باشد. (درس ۸ ص ۱۰۱)

۶۶۴ امر به معروف و نهی از منکر (توبه‌ی اجتماعی) (ص ۹۰)

۶۶۵ توبه به معنای بازگشت از گناه به سوی خداوند و فرار گرفتن در دامن عفو و غفران اوست. (درس ۷ ص ۸۶)

۶۶۶ امر به معروف و نهی از منکر (درس ۸ ص ۱۰۶)

۶۶۷ گزینه‌ی ۱ (۵ / ۰) (درس ۷ ص ۹۲)

۶۶۸ بر مسئولین و مدیران کشور واجب است که از این شیوه زندگی اجتناب کنند؛ و با اسوه قرار دادن خود، دیگران را به سوی یک اقتصاد سالم دعوت کنند و مجموعه افراد جامعه نیز باید با پیروی از پیامبر اکرم (ص)، و امر به معروف و نهی از منکر، روابط اقتصادی را سالم نگه دارند.

۶۶۹ الف) ۲ (ب) ۴ (ج) ۵ (د) ۱

۶۷۰ الف) ۳ (مستحب) (ب) ۴ (واجب) (ج) ۲ (حرام) (د) ۵ (واجب کفایی)

۶۷۱ برای آشنایی با حلال و حرام در کسب و کار و تجارت تا گرفتار کسب و کار حرام نگردیم.

۶۷۲ زیرا آنچه ما کشف می‌کنیم، در برابر علم بی‌نهایت الهی که وضع‌کننده این احکام است بسیار ناچیز است؛ بنابراین نباید چنین بپنداریم که با فهمیدن یکی از حکمت‌های یک دستور الهی به همه حکمت‌های آن پی برده‌ایم و این فهم را مبنای تصمیم‌گیری قرار دهیم.

۶۷۳ هر دستور خداوند، دلایل خاص خود را دارد که «حکمت» آن حکم و دستور نامیده می‌شود. گاهی ما حکمت برخی از دستورات خداوند را می‌دانیم و گاه از آنها مطلع نیستیم. گاهی هم از علوم مختلف کمک می‌گیریم تا حکمت آن را به دست بیاوریم. این یک تلاش خوب و ارزشمند است. اما باید توجه داشته باشیم که آنچه ما کشف می‌کنیم، در برابر علم بی‌نهایت الهی که وضع‌کننده این احکام است بسیار ناچیز است؛ بنابراین نباید چنین بپنداریم که با فهمیدن یکی از حکمت‌های یک دستور الهی به همه حکمت‌های آن پی برده‌ایم و این فهم را مبنای تصمیم‌گیری قرار دهیم.

۶۷۴ دین اسلام از مسلمانان می‌خواهد برای سلامتی و تندرستی خود بکوشند و از هر کاری که تندرستی را به خطر می‌اندازد، دوری کنند علاوه بر این خوب است هر مسلمانی بکوشد تا بدنی قوی و نیرومند داشته باشد تا در زندگی از سلامت برخوردار باشد و بتواند بهتر فعالیت کند و در هنگام خطر و مبارزه با دشمنان دین پیروزمندانه عمل نماید.

۶۷۵ الف) جایز و حلال (ب) حرام (ج) واجب کفایی (د) واجب

۶۷۶ الف) واجب (ب) مستحب (ج) واجب کفایی (د) حرام

۶۷۷ الف) ۲ (ب) ۱ (ج) ۴ (د) ۳

۶۷۸ از آنجایی که خدا نصیحت‌گر حقیقی انسان است و می‌داند که گناه مانع سعادت انسان است نسبت به آن هشدار می‌دهد تا انسان از آن دوری کند. شرط‌بندی و قمار هم یک کار بیهوده است - پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می‌آورد.

۶۷۹ طبق نظر اسلام استفاده از انواع موسیقی سنتی و غیرسنتی (کلاسیک و مدرن) حلال و جایز است. فقط آن نوع موسیقی که بی‌بندوباری و شهوت را تقویت کند و مناسب مجالس لهو و لعب باشد حرام است. استفاده از ابزارها و آلات موسیقی برای اجرای سرودها و برنامه‌های فرهنگی مفید حلال و جایز است.

۶۸۰ ۱) مستحب (درس ۸ ص ۹۷) ۲) حرام (درس ۸ ص ۱۰۲)
۳) حلال و جایز (درس ۸ ص ۱۰۲) ۴) واجب کفایی (درس ۸ ص ۱۰۱)

۶۸۱ ۱) حرام (درس ۹ ص ۱۱۸) ۲) واجب کفایی (درس ۹ ص ۱۱۵)
۳) مستحب (درس ۹ ص ۱۱۱) ۴) واجب (درس ۹ ص ۱۱۵)

۶۸۲ اگر عملی در جامعه رایج شود ولی مخالف سعادت انسان‌ها باشد، دلیلی ندارد که اسلام آن را بپذیرد و مطابق با خواسته آنها حکم کند. خداوند - که نصیحت‌گر حقیقی و خواهان سعادت انسان است - به ضررهای یک عمل نگاه می‌کند، نه دوست داشتن و نداشتن مردم. قمار علاوه بر این که یک کار بیهوده است، پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد، به کار می‌گیرد. از طرف دیگر میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می‌آورد. (درس ۸ ص ۹۷ و ۹۸)

۶۸۳ گزینه ۱ (درس ۹ ص ۱۱۲)

۶۸۴ نادرست (درس ۹ ص ۱۱۲)

۶۸۵ اشرافی‌گری، تجمل‌گرایی برخی از مسئولین و فساد اداری و مالی، یکی از مهم‌ترین عوامل عقب‌ماندگی اقتصادی و به وجود آمدن فاصله طبقاتی است که علاوه بر آثار منفی اقتصادی، باعث بی‌اعتمادی عمومی و رواج تجمل‌گرایی و مصرف‌گرایی در میان مردم می‌شود. بنابراین بر مسئولین و مدیران کشور واجب است که از این شیوه زندگی اجتناب کنند و با اسوه قرار دادن خود، دیگران را به سوی یک اقتصاد سالم دعوت کنند. (درس ۸ ص ۱۰۴)

۶۸۶ غلط

۶۸۷ ۱) مستحب (درس ۸ ص ۱۰۲) ۲) حرام (درس ۸ ص ۹۷)
۳) حلال و جایز (درس ۸ ص ۱۰۲) ۴) واجب کفایی (درس ۸ ص ۱۰۱)

۶۸۸ الف) واجب کفایی (درس ۹ ص ۱۱۴) (ب) حرام (درس ۹ ص ۱۱۴ و ۱۱۵)
ج) مستحب (درس ۹ ص ۱۱۵ و ۱۱۶) (د) واجب (درس ۹ ص ۱۱۵)

۶۸۹ هر دستور خداوند، دلایل خاص خود را دارد که حکمت آن حکم و دستور نامیده می‌شود. (درس ۸ ص ۹۶)

۶۹۰ رایج شدن این ارتباط بازگشتی به دوران جاهلیت است و بنیان خانواده را متزلزل می‌کند. همان‌طور که در کشورهای قبیل رابطه‌ها وجود دارد خانواده استحکام خود را از دست داده و فرزندان تک سرپرست فراوان شده‌اند. (درس ۸ ص ۹۸)

۶۹۱ الف ← واجب ب ← جایز ج ← واجب کفایی
(۱/۵) - درس ۹ صفحه ۱۱۵ و ۱۱۶ و ۱۱۷

۶۹۲ اگر ورزش به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی باشد. (۰/۵) - درس ۸ صفحه ۹۷

۶۹۳ حکمت (۰/۵) - درس ۹ صفحه ۱۱۰

۶۹۴ الف ← واجب ب ← مستحب پ ← واجب کفایی ت ← حرام

۶۹۵ هر دستور خداوند دلایل خاص خود را دارد که حکمت آن حکم نامیده می‌شود. (۰/۵) - درس ۸ صفحه ۹۶

۶۹۶ الف) حرام (ب) واجب کفایی (ج) مستحب (د) واجب
(درس ۸ ص ۱۰۴ تا ۱۰۱)

۶۹۷ زندگی دینی (درس ۸ ص ۹۵)

۶۹۸ حکمت (درس ۸ ص ۹۶)

۶۹۹ ۱- بازگشت به دوران جاهلیت ۲- تزلزل بنیان خانواده ۳- از دست دادن استحکام خانواده ۴- فراوان شدن فرزندان تک سرپرست
(ذکر یک مورد کافی است.)

۷۰۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۷۰۱ آشنایی با احکام تجارت (یا آشنایی با کسب و کار حلال و حرام)

۷۰۲ حلال و جایز

۷۰۳ الف) ۳ (ب) ۱ (ج) ۲ (د) ۵

۷۰۴ واجب کفایی

۷۰۵ ۱) بکوشیم که رزق و روزی حلال به خانه بیاوریم.

۲) از همه اموری که سبب ناپاک شدن روزی ما می‌شود. (مانند تولید کالا با کیفیت پایین و فریب‌کاری) در معامله خودداری کنیم.
۳) در کسب و کار و تجارت با احکام تجارت آشنا شویم تا گرفتار کسب حرام نشویم.

۷۰۶ اساس زندگی غیردینی بر لبه پرتگاهی در حال سقوط به جهنم بنا نهاده می‌شود.

۷۰۷ علاوه بر توبه به سایر دستوراتی که خداوند فرمان داده است عمل نماید.

- ۷۰۸ الف) شرطبندی
ب) خیر چون شرطبندی در اسلام حرام است.
- ۷۰۹ تقوای الهی و خشنودی خداوند
- ۷۱۰ زنا (عمل نامشروع جنسی یا ارتباط جنسی نامشروع)
- ۷۱۱ درست
- ۷۱۲ الف) حرام   ب) واجب کفایی   ج) واجب   د) جایز
- ۷۱۳ عمل نمودن به دستورات «اخلاقی، عبادی و احکام و ...» که خداوند فرمان داده است.
- ۷۱۴ آشنایی با احکام تجارت در اسلام. (آشنایی با احکام شرعی تجارت)
- ۷۱۵ رسیدن به رستگاری (درس ۸ ص ۹۴)
- ۷۱۶ قمار (درس ۸ ص ۹۷)
- ۷۱۷ صحیح
- ۷۱۸ الف) واجب   ب) حرام   ج) واجب کفایی
- ۷۱۹ ۱) حلال و جایز (درس ۸ ص ۱۰۲)   ۲) واجب کفایی (درس ۸ ص ۱۰۳)
۳) مستحب (درس ۸ ص ۱۰۲)   ۴) واجب (درس ۸ ص ۱۰۱)
- ۷۲۰ عمل نمودن به دستورات اخلاقی و عبادی (احکام) (درس ۸ ص ۹۴)
- ۷۲۱ زندگی دینی و عمل به احکام الهی (زندگی مبتنی بر تقوا و رضایت الهی) (درس ۸ ص ۹۵)
- ۷۲۲ برای آشنایی با حلال و حرام (برای گرفتار نشدن در کسب حرام) (درس ۸ ص ۱۰۳)
- ۷۲۳ جاهلیت (درس ۸ ص ۹۸)
- ۷۲۴ توحید یا یکتاپرستی (درس ۱۰ ص ۱۲۴)
- ۷۲۵ ۱) واجب (درس ۹ ص ۱۱۵)   ۲) حلال و جایز (درس ۹ ص ۱۱۵)
- ۷۲۶ ظالم (درس ۹ ص ۱۱۰)
- ۷۲۷ ۱) حرام   ۲) واجب کفایی   ۳) جایز   ۴) واجب
(درس ۹ ص ۱۱۴-۱۱۸)
- ۷۲۸ خشنودی خدا و تقوا و رضایت الهی

- ۷۲۹ (آ) مستحب (درس ۸ ص ۹۷) (ب) حلال و جایز (درس ۸ ص ۱۰۲)
 (پ) حرام (درس ۸ ص ۱۰۴) (ت) واجب (درس ۸ ص ۱۰۱)
- ۷۳۰ تزکیه نفس (درس ۸ ص ۹۴)
- ۷۳۱ شراب و قمار (۵/۰) - درس ۹ صفحه ۱۱۱
- ۷۳۲ زنا «ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع» (۵/۰) - درس ۸ صفحه ۹۹
- ۷۳۳ (۱) مستحب (۲) حرام (۳) واجب (درس ۹ ص ۱۱۰ - ۱۱۷)
- ۷۳۴ صحیح (درس ۸ ص ۹۶)
- ۷۳۵ یک کار بیهوده است، پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد. از طرف دیگر، میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می‌آورد. (درس ۹ ص ۱۱۲)
- ۷۳۶ یک کار بیهوده است - پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد - میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می‌آورد. (دو مورد کافی است) (درس ۸ ص ۹۸)
- ۷۳۷ صحیح (درس ۹ ص ۱۱۰)
- ۷۳۸ اگر برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی‌بندوباری ضرورت یابد. (درس ۸ ص ۱۰۳)
- ۷۳۹ علم‌آموزی (دانش و آموختن) (درس ۱۰ ص ۱۲۸)
- ۷۴۰ الف) واجب (درس ۹ ص ۱۱۷) ب) حرام (درس ۹ ص ۱۱۵)
 ج) واجب کفایی (درس ۹ ص ۱۱۶) د) مستحب (درس ۹ ص ۱۱۶ - ۱۱۵)
- ۷۴۱ تقوای الهی رضایت پروردگار یا (عمل به احکام و دستورات الهی) (درس ۸ ص ۹۶)
- ۷۴۲ قمار علاوه بر این‌که کار بیهوده است، پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد. از طرف دیگر، این عمل میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می‌آورد. (درس ۹ ص ۱۱۲)
- ۷۴۳ مانع سلطه‌ی رسانه‌ای و ارتباط بیگانگان بر کشور شویم. (درس ۹ ص ۱۱۵)
- ۷۴۴ صحیح (درس ۱۰ ص ۱۲۴)
- ۷۴۵ ۱- واجب کافی ۲- مستحب ۳- حلال و جایز ۴- حرام
 (درس ۸ ص ۱۰۱ تا ۱۰۲)
- ۷۴۶ الف) حلال و جایز ب) حرام ج) مستحب د) واجب کفایی
 (درس ۸ ص ۱۰۲ الی ۱۰۴)

۷۴۷) قمار علاوه بر این که یک کار بیهوده است، پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد. از طرف دیگر، این عمل میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می‌آورد. (ذکر دو مورد کافی است) (درس ۹ ص ۹۸)

۷۴۸) تقوای الهی - خشنودی خداوند (درس ۸ ص ۹۵)

۷۴۹) سهل‌انگاری در عمل به دستورات خدا (درس ۹ ص ۱۰۹ - ۱۱۰)

۷۵۰) الف) حرام (ب) واجب (ج) حلال و جایز (د) مستحب
(درس ۹ ص ۱۱۵ - ۱۱۸)

۷۵۱) تغییر در نگرش انسان‌ها و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود. (درس ۱۰ ص ۱۲۴)

۷۵۲) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (درس ۸ ص ۹۸)

۷۵۳) تولید کالا با کیفیت پایین - فریبکاری در معامله. (درس ۸ ص ۱۰۳)

۷۵۴) الف) واجب (ب) حرام (ج) جایز و حلال (د) واجب کفایی
(درس ۹ ص ۱۱۵ تا ۱۱۷)

۷۵۵) الف) حرام (ب) مستحب (ج) جایز و حلال (د) واجب کفایی
(درس ۸ ص ۱۰۱ و ۱۰۲)

۷۵۶) غ (درس ۹ ص ۱۰۹)

۷۵۷) غ (درس ۸ ص ۹۵)

۷۵۸) ص (درس ۹ ص ۱۱۱)

۷۵۹) دینی (الهی) (درس ۸ ص ۹۵)

۷۶۰) آشنایی با احکام تجارت (فقه) (درس ۸ ص ۱۰۳)

۷۶۱) الف) واجب (ب) جایز (ج) مستحب (د) حرام
(درس ۸ ص ۱۰۱ و ۱۰۲)

۷۶۲) الف) بیهودگی (ب) پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد. (ج) این عمل میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می‌آورد. (ذکر دو مورد کافی است) (درس ۸ ص ۹۸)

۷۶۳) الف) حرام (درس ۹ ص ۱۲۰) (ب) واجب (درس ۹ ص ۱۲۲)
(ج) جایز و حلال (درس ۹ ص ۱۱۹) (د) مستحب (درس ۹ ص ۱۲۰)

۷۶۴) اگر مصرف کالاهای خارجی موجب وابستگی کشور شود. (درس ۸ ص ۱۰۶)

۷۶۵ چون رایج شدن این ارتباط بازگشت به دوران جاهلیت است و بنیان خانواده را متزلزل می‌کند و سلامت جسمی و روحی انسان‌ها را به خطر می‌اندازد. (درس ۸ ص ۱۰۰ و ۱۰۱)

۷۶۶ موقعیت خانواده متزلزل نشود و سلامت جسمی و روحی انسان‌ها به خطر نیفتد. (درس ۸ ص ۱۰۱)

۷۶۷ الف) مستحب (ب) واجب کفایی (ج) حرام (د) جایز (درس ۸ ص ۹۹ تا ۱۰۶)

۷۶۸ تقوی - خشنودی خدا (درس ۸ ص ۹۷)

۷۶۹ الف) ۳ (ب) ۴ (ج) ۱ (درس ۲ ص ۱۹ و ۲۰)

۷۷۰ قمار یک کار بیهوده است. پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد. از طرف دیگر، این عمل میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می‌آورد. (درس ۸ ص ۱۰۰)

۷۷۱ ۱) عمل صالح (درس ۷ ص ۸۵)

۲) اقتصادی (درس ۸ ص ۱۰۶)

۷۷۲ الف) حرام (ب) جایز (ج) مستحب (د) واجب کفایی

(درس ۸ ص ۱۰۲ تا ۱۰۶)

۷۷۳ الف) حرام (درس ۹ ص ۱۲۲)

(ج) واجب کفایی (درس ۹ ص ۱۲۰)

(ب) واجب (درس ۹ ص ۱۲۲)

(د) جایز (درس ۹ ص ۱۲۰)

۷۷۴ ۱) غ (درس ۱ ص ۱۲)

غ (درس ۸ ص ۹۷)

۲) ص (درس ۴ ص ۴۳)

۳) ص (درس ۵ ص ۵۳)

۴)

۷۷۵ اول: استقلال اقتصادی و عدم سلطه و نفوذ بیگانگان

دوم: پیشروی به سوی عدالت و قسط و کاهش فاصله طبقاتی

سوم: حرکت به سوی آبادان و عمران در عین دوری از دنیازدایی و تجمل‌گرایی (ص ۱۰۵)

۷۷۶ الف) واجب (ب) مستحب (ج) حرام (ص ۱۰۳ و ۱۰۴)

۷۷۷ اشرافی‌گری، برخی مسئولین و فساد اداری و مالی، یکی از مهم‌ترین عوامل عقب‌ماندگی اقتصادی و فاصله طبقاتی است که علاوه

بر آثار منفی اقتصادی، باعث بی‌اعتمادی عمومی و رواج تجمل‌گرایی و مصرف‌گرایی در میان مردم می‌شود. (ص ۱۲۱)

۷۷۸ الف) جایز (ص ۱۱۹)

(ب) حرام (ص ۱۱۹)

(ج) واجب کفایی (ص ۱۲۰)

۷۷۹ الف) مستحب (درس ۸ ص ۱۰۵)

(ج) واجب (درس ۸ ص ۱۰۴)

(ب) حرام (درس ۸ ص ۱۰۷)

(د) واجب کفایی (درس ۸ ص ۱۰۴)

۷۸۰ قمار یک کار بیهوده است. پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد. میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می‌آورد. (ذکر دو مورد کافی است.) (درس ۸ ص ۱۰۱)

۷۸۱ -۱- استقلال اقتصادی و عدم سلطه‌ی بیگانگان ۲- پیشروی به سوی عدالت و کاهش فاصله‌ی طبقاتی ۳- حرکت به سوی آبادانی در عین دوری از دنیازدگی و تجمل‌گرایی. (ذکر ۲ مورد) (درس ۹ ص ۱۲۰)

۷۸۲ الف) واجب کفایی (درس ۹ ص ۱۱۸)

ب) مستحب (درس ۹ ص ۱۱۹)

ج) حرام (درس ۹ ص ۱۱۹)

۷۸۳ -۱- حرام -۲- جایز -۳- واجب -۴- واجب کفایی

(درس ۸ ص ۱۰۴ تا ۱۰۸) (هر کدام ۰/۵ نمره)

۷۸۴ غ (۰/۵) (درس ۸ ص ۹۹)

۷۸۵ یعنی انسان به جای این‌که سبب زندگی خود را بر مبنای دین و دستورات الهی قرار دهد که پشتوانه‌ای محکم و قابل اعتماد است، هوی و هوس و مکاتب دنیوی را مبنا و معیار زندگی خود قرار دهد که سرانجامی تاریک به دنبال دارد (یعنی انسان زندگی خود را بر پایه دستورات الهی بنا نکرده باشد). (۰/۵) (درس ۸ ص ۹۹ و ۱۰۰)

۷۸۶ الف) مستحب (۰/۵) (درس ۹ ص ۱۱۶)

ب) واجب (۰/۵) (درس ۹ ص ۱۲۱)

ج) جایز (۰/۵) (درس ۹ ص ۱۱۸)

۷۸۷ زیرا پول مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد. (۰/۲۵) و موجب کینه و دشمنی میان بنده و بازنده می‌شود. (۰/۲۵) (درس ۹ ص ۱۱۵)

۷۸۸ الف) حرام (۰/۵) (درس ۸ ص ۱۰۵)

ب) واجب (۰/۵) (درس ۸ ص ۱۰۷)

ج) جایز (۰/۵) (درس ۸ ص ۱۰۵)

د) مستحب (۰/۵) (درس ۸ ص ۱۰۶)

۷۸۹ نفی سبیل (۰/۲۵) (درس ۸ ص ۱۰۴)

۷۹۰ تقوای الهی (۰/۲۵) خشنودی خدا (۰/۲۵) (درس ۸ ص ۹۹ و ۱۰۰)

۷۹۱ نادرست

۷۹۲ تقوای الهی - خشنودی خدا (درس ۹ ص ۱۰۹ و ۱۱۰)

۷۹۳ حکمت (۰/۵) (درس ۸ ص ۹۸)

۷۹۴ احکام (۰/۵) (درس ۹ ص ۱۲۰)

۷۹۵ جاهلیت (۰/۵) (درس ۹ ص ۱۱۵)

۷۹۶ در قرون اولیه تمدن اسلامی، در امور مربوط به بهداشت و سلامتی، وضع مسلمانان بسیار درخشان بود؛ اگر شرایط قبل از اسلام را در نظر بگیریم، یا اوضاع دوره شکوفایی تمدن اسلامی را با اروپا، که هنوز حتی با حمام آشنا نبودند مورد توجه قرار دهیم، در می‌یابیم که چگونه دستورات ساده‌ای مانند وضو و غسل و دیگر آموزه‌های بهداشتی اسلام مانند طهارت و نجاست و نیز دستورات پیشوایان دین در مورد سلامتی و درمان، دنیای اسلام را متحول کرد.

۷۹۷ صحیح

۷۹۸ منحصر نبودن تحصیل علم به طبقه یا قشری خاص بود. در همان زمان رسول خدا، زنان به حضور ایشان می‌رسیدند و سؤال‌های علمی خود را طرح می‌کردند. حضرت فاطمه یک کلاس علمی تشکیل داده بود و زنان مدینه برای علم‌آموزی در آن شرکت می‌کردند. برخی از همسران رسول خدا نیز جزو راویان حدیث به شمار می‌روند.

۷۹۹ خانواده کانون رشد فضیلت‌ها و محل تربیت نسل‌های توانمند و باهمت است. تحکیم این بنیان سبب رشد فضائل اخلاقی در جامعه، کاهش فساد و حضور انسان‌های بافضیلت و کارآمد می‌گردد و اگر بنیان خانواده سست شود فساد گسترش می‌یابد و نسل‌هایی که از قوت و قدرت روحی کافی برخوردار نیستند مسئولیت‌های اجتماعی را برعهده می‌گیرند.

۸۰۰ در تمدن اسلامی در امور مربوط به بهداشت و سلامتی وضع مسلمانان بسیار درخشان بود. دستورات ساده مانند وضو و غسل و دیگر آموزه‌های بهداشتی اسلام مانند طهارت و نجاست و نیز دستورات پیشوایان دین در مورد سلامتی و درمان، دنیای اسلام را متحول کرد. اما در اروپا هنوز حتی با حمام آشنا نبودند.

۸۰۱ قبل از اسلام: نشانه‌هایی بسیار اندک از تعقل و تفکر و دانایی بود، جامعه سرشار از خرافات و جهل بود مثل سرودن شعر برای شراب و ...، فقط ۱۷ نفر سواد خواندن و نوشتن داشتند.

بعد از اسلام: اولین آیاتی که آغازگر رسالت بود درباره دانش و آموختن بود، دعوت به تفکر، تعقل و خردورزی در جای جای کتاب قرآن مشاهده شد، دعوت مکرر قرآن کریم به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر، سد جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست و یکی از جاهل‌ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت، رسول خدا (ص) آموختن علم را بر مردم واجب دانست، حضرت زهرا (س) به سؤالات متعدد مردم پاسخ می‌داد.

۸۰۲ علم (دانش) (درس ۱۰ ص ۱۲۸)

۸۰۳ تلاش پیامبر اکرم (ص) و پیشوایان ما سبب علاقه مسلمانان به علم و دانش شد به طوری که توجه نیاکان ما به اندیشه و تفکر و ارزشمندی علم روز افزون شد. مثلاً نیاکان ما در جهان اسلام توانستند علوم و دانش بشری را از چند شاخه محدود به پانصد شاخه برسانند. شوق و علاقه آنان به دانش سبب شد که در بسیاری از شهرها در کنار هر مسجد، مدرسه‌ای نیز بنا کنند. (درس ۹ ص ۱۱۶)

۸۰۴ از اهداف مهم پیامبر اکرم (ص) برپایی جامعه عدالت محور بود تا مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد و تعالی برای همه انسان‌ها فراهم باشد نه این که ثروت و نعمت‌های زمین در انحصار گروهی محدود باشد. (درس ۱۰ ص ۱۲۵)

۸۰۵ موقعیت زن و خانواده در تمدن اسلامی بسیار برتر از موقعیت زن در اروپا و سایر مناطق جهان بود: زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آنان به خودشان تعلق داشت و در عین حال وظیفه‌ای در قبال هزینه خانواده برعهده نداشتند. تحصیل برای زنان آزاد بود اما در اروپا زن را براساس تورات موجود درجه دوم تلقی می‌کردند و از حقوق مذکور محروم بود. (درس ۱۱ ص ۱۳۷ و ۱۳۸)

۸۰۶ ملاصدرا می‌گوید: «نمی‌شود قوانین این دین بر حق الهی، که چون خورشید روشن و درخشان است. با دانش استدلالی یقینی مخالفت داشته باشد. نیست باد آن فلسفه‌ای که با کتاب قرآن و سنت رسول خدا (ص) و ائمه اطهار (ع) مطابقت نداشته باشد.» (درس ۹ ص ۱۱۶)

۸۰۷ دعوت مردم به یکتاپرستی (توحید) (درس ۹ ص ۱۰۹)

۸۰۸ برای اینکه به مؤمنان یاد بدهند توجه به مقام و منزلت زن به معنی نگاه ابزاری به او، بی‌بندوباری و متزلزل ساختن بنیان خانواده نیست.

۸۰۹ در دوره قبل اسلام زن همچون کالا تلقی می‌شد و در بسیاری از قبایل از کمترین حقوق فردی و اجتماعی، حتی مالکیت برخوردار نبود، تولد دختر در خانواده سرافکندگی خانواده را به دنبال داشت و زن از هر گونه احترام و جایگاه محروم شده بود. اما در تمدن اسلامی یکی از اهداف مهم پیامبر اکرم (ص)، ارتقای جایگاه خانواده به عنوان کانون رشد و تربیت انسان‌ها و مانع اصلی فساد و تباهی بود، احیای منزلت زن و ارزش‌های اصیل او از عناصر اصلی این برنامه به شمار می‌رفت، و به این ترتیب رسول خدا (ص) با گفتار و رفتار خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد. (درس ۹ ص ۱۱۲)

۸۱۰ به دلیل آموزه‌های بهداشتی اسلام مانند طهارت، نجاست و دستورات پیشوایان دین (درس ۱۱ ص ۱۳۹)

۸۱۱ حرمسرا تشکیل دادند. زنان زیادی را به دربار خود آوردند. و حقوق الهی آنان را نادیده گرفتند. (از این سه مورد، دو مورد نوشته شود کافی است) (درس ۹ ص ۱۱۳ و ۱۱۴)

۸۱۲ (۱) د (۲) الف (۳) ج (۴) ب (درس ۱۰ ص ۱۲۴-۱۲۸)

۸۱۳ گزینه ب (درس ۹ ص ۱۱۰)

۸۱۴ پیامبر اکرم (ص) با دعوت مردم به تعقل، آداب جاهلی زمان خود مانند اینکه شعر می‌سرودند اما برای شراب، شکار، غارت، عشق حیوانی و بت یا برای آمدن باران، آتش می‌افروختند و یا شتر سالم را با آهن حرارت دیده داغ می‌زدند تا شتر دیگری که مریض است بهبود یابد را نابود ساخت. (ذکر دو مورد کافی است.) (درس ۱۰ ص ۱۲۷)

۸۱۵ رسول اکرم (ص) از همان ابتدای دعوت، مردم را به یکتاپرستی دعوت کرد و فرمود: «ای مردم بگویید معبودی جز الله نیست تا رستگار شوید.» (۰/۷۵)

رسول خدا (ص) در کنار دعوت به توحید، افق نگاه انسان‌ها را از محدوده زندگی دنیایی فراتر برد و آنان را با زندگی در آخرت آشنا کرد. (۰/۷۵)
درس ۹ - صفحه ۱۰۹

۸۱۶ ۱- زنان حق مالکیت و کار داشتند. ۲- دسترنج آنها به خودشان تعلق داشت. ۳- تحصیل برای زنان آزاد بود. ۴- وظیفه هزینه خانواده را بر عهده نداشتند. ۴- می‌توانستند ثروت خود را وقف امور عام‌المنفعه کنند. ۵- تلقی درجه دوم بودن آنان به شدت نفی و با این تفکر مبارزه شد. (یهودیان و مسیحیان زنان را موجود درجه دوم تلقی می‌کنند.)

(۱) - درس ۱۱ صفحه ۱۳۸

۸۱۷ دانش و آموختن (درس ۹ ص ۱۱۴)

۸۱۸ نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر سد جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست و یکی از جاهل‌ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت. (درس ۹ ص ۱۱۴)

۸۱۹ زنان حق مالکیت و کار داشتند. دسترنج آن‌ها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی‌گرفت. تحصیل برای زنان آزاد بود و اندیشمندان بزرگی از زنان در جهان اسلام پیدا شدند که قبلاً سابقه نداشت. قرآن کریم، اصولاً تلقی درجه دوم بودن زن را به شدت نفی کرد و با این نگاه مبارزه کرد. (درس ۹ ص ۱۱۴)

۸۲۰ غلط (درس ۹ ص ۱۱۰)

۸۲۱ زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آن‌ها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی‌گرفت، به همین جهت می‌توانستند ثروت خود را وقف امور عام‌المنفعه کنند. بسیاری از موقوفه‌های قدیمی کشور ما مربوط به زنان خیری است که ثروت خود را وقف امور خیریه کرده‌اند. تحصیل برای زنان آزاد بود و دانشمندان بزرگی از زنان در جهان اسلام پیدا شدند که قبلاً سابقه نداشت. قرآن کریم، اصولاً تلقی درجه دوم بودن زن را به شدت نفی کرد و با این‌که در آن عصر و حتی تا همین دوره‌های اخیر، در اروپا زن را براساس تورات، موجود درجه دوم تلقی می‌کردند، آیات قرآنی با این نگاه مبارزه کرد. (درس ۹ ص ۱۱۷ و ۱۱۸)

۸۲۲ عدالت محوری

۸۲۳ آثار وی یکی از عوامل اصلی تحول اندیشه در اروپا و توجه بیشتر اروپاییان به تفکر فلسفی و دانش طبیعی محسوب می‌شود.

۸۲۴ توحید محوری یا یکتاپرستی / دعوت به توحید

۸۲۵ منحصر نبودن تحصیل علم به طبقه یا قشری خاص بود. (در همان زمان رسول خدا (ص)، زنان به حضور ایشان می‌رسیدند و سؤال‌های علمی خود را طرح می‌کردند / حضرت فاطمه زهرا (س) یک کلاس علمی تشکیل داده بود و زنان مدینه برای علم‌آموزی در آن شرکت می‌کردند.

۸۲۶ درست

۸۲۷ (ج) «يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ»

۸۲۸ ارتقای جایگاه خانواده و احیای منزلت زن

۸۲۹ گزینه ب

۸۳۰ احیای منزلت زن (جایگاه خانواده در اسلام)

۸۳۱ در امور مربوط به بهداشت و سلامت، وضع مسلمانان بسیار درخشان بود؛ اگر شرایط قبل از اسلام و اوضاع آن دوره را در اروپا که حتی با حمام آشنا نبودند، مورد توجه قرار دهیم، درمی‌یابیم که چگونه دستورات ساده‌ای مانند وضو و غسل و دیگر آموزه‌های بهداشتی اسلام مانند طهارت و نجاست و نیز دستورات پیشوایان دین در مورد سلامتی و درمان، دنیای اسلام را متحول کرد.

۸۳۲ (۱) مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند.

(۲) امکان رشد برای همه انسان‌ها فراهم باشد.

(۳) نعمت‌ها و ثروت‌های زمین در انحصار گروهی محدود نباشد.

(۴) مبارزه با تبعیض و رفع آن و برقراری مساوات و قسط

۸۳۳ تلاش پیامبر اکرم (ص) و پیشوایان ما سبب علاقه مسلمانان به علم و دانش شد، به طوری که توجه نیاکان ما به اندیشه و تفکر

و ارزشمندی علم روز افزون شد و ثمرات آن در تمدن اسلامی مشاهده گردید.

نمونه‌ها:

(۱) نیاکان ما در جهان اسلام توانستند علوم و دانش بشری را از چند شاخه محدود به پانصد شاخه برسانند و به صورت تخصصی

به آنها بپردازند.

(۲) شوق و علاقه آنان به دانش بشری سبب شد که در بسیاری از شهرها در کنار هر مسجد مدرسه‌ای بنا کنند.

(۳) تلاش‌های علمی ابوعلی سینا و ملاصدرا

(۴) درخشان بودن وضع مسلمانان در امور مربوط به بهداشت، سلامتی و ... در مقایسه با اروپای آن روز

(۵) منحصر نبودن تحصیل علم به طبقه یا قشر خاص و یا فعالیت‌های علمی زنان در صدر اسلام (ذکر دو نمونه کافی است)

۸۳۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۸۳۵ عدالت محوری

۸۳۶ با دعوت مکرر به خردورزی (تفکر، تعقل، تدبّر)

۸۳۷ غلط

۸۳۸ منحصر نبودن تحصیل علم به طبقه یا قشر خاص

۸۳۹ معیار عدالت محوری

۸۴۰ در جامعه عدالت محور مظلوم می‌تواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه انسان‌ها فراهم است.

۸۴۱ در آن عصر زن همچون کالا در نظر گرفته می‌شد و در بسیاری از اقوام و قبایل از کمترین حقوق فردی و اجتماعی حتی حق مالکیت

برخوردار نبود، تولد دختر در خانواده، سرافکنندگی آن خانواده را به دنبال داشت.

۸۴۲ الف) عدالت محوری (رفع تبعیض) ب) پذیرش ولایت الهی (اطاعت از اولی الامر)

۸۴۳ جویندگان علم (یا طالبان علم و دانش) (درس ۱۱ ص ۱۳۸)

۸۴۴ حضرت خدیجه (س) - حضرت فاطمه (س) - حضرت زینب (س) (ذکر نام دو نفر کافی است) (درس ۱۱ ص ۱۳۷)

۸۴۵ تکذیب‌کنندگان دین (درس ۹ ص ۱۱۰)

۸۴۶ توحید یا یکتاپرستی (درس ۱۰ ص ۱۲۴)

۸۴۷ علم‌گرایی (خردورزی) اصل تفکر و تعقل

۸۴۸ سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد. (درس ۱۱ ص ۱۴۰)

۸۴۹ تکذیب‌کنندگان دین (درس ۹ ص ۱۱۰)

۸۵۰ صحیح (درس ۹ ص ۱۱۴)

۸۵۱ معیار علم‌آموزی و خردگرایی (درس ۹ ص ۱۲۷)

۸۵۲ دانش و آموختن (تفکر و علم‌آموزی) (درس ۹ ص ۱۱۴)

۸۵۳ ۱) امکان رشد برای همهٔ انسان‌ها (۲) مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بگیرد (۳) این نعمت‌ها در انحصار گروهی محدود نباشد.

۸۵۴ آن‌ها را با زندگی در آخرت آشنا کرد. (درس ۹ ص ۱۰۹)

۸۵۵ آنان در مال خود برای محرومان و فقیران نیز حق معینی قرار داده‌اند. (درس ۱۰ ص ۱۲۵)

۸۵۶ نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر سد جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست. رسول خدا (ص) نه تنها همه را دعوت به علم‌آموزی کرد بلکه آموختن علم را بر مردم واجب دانست و فرمود: «بر هر مرد و زن مسلمان واجب است» بدین ترتیب یکی از جاهل‌ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت. (درس ۹ ص ۱۱۴)

۸۵۷ ارتقاء جایگاه خانواده و احیاء منزلت زن و ارزش‌های اصیل او (درس ۹ ص ۱۱۲)

۸۵۸ برپایی جامعه‌ای عدالت‌محور (درس ۹ ص ۱۱۰)

۸۵۹ ص (درس ۹ ص ۱۱۷)

۸۶۰ غلط است (۰/۵) - درس ۱۰ صفحه ۱۲۸

۸۶۱ انسان موحد، چون زندگی خود را براساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست. (۰/۵) درس ۳ ص ۳۳

۸۶۲ ۱- پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت ۲- ولایت‌پذیری (۰/۵) - درس ۱۰ صفحه ۱۲۴

۸۶۳ واجب (۰/۲۵) - درس ۹ صفحه ۱۱۴

۸۶۴ خانواده (۰/۲۵) - درس ۹ صفحه ۱۱۲

۸۶۵ ۱- نزول تدریجی آیات قرآن کریم ۲- دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف ۳- تشویق‌های دائمی رسول خدا به علم‌آموزی از طرف دیگر، سد جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست و یکی از جاهل‌ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت. (۱) - درس ۱۰ صفحه ۱۲۸

۸۶۶ غلط (۰/۲۵) - درس ۹ صفحه ۱۱۷

- ۸۶۷ توجه به علم‌آموزی (درس ۹ ص ۱۱۶)
- ۸۶۸ غلط (درس ۱۱ ص ۱۳۸)
- ۸۶۹ صحیح (درس ۱۰ ص ۱۲۵)
- ۸۷۰ جامعه‌ای که در آن مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همهٔ انسان‌ها فراهم باشد. (درس ۹ ص ۱۱۰)
- ۸۷۱ صحیح (درس ۹ ص ۱۱۲)
- ۸۷۲ علم‌آموزی (دانش و آموختن) (درس ۱۰ ص ۱۲۸)
- ۸۷۳ تغییر در نگرش انسان‌ها و تحولی بنیادین در شیوه‌ی زندگی فردی و اجتماعی مردم (درس ۹ ص ۱۰۹)
- ۸۷۴ الف) دعوت به آموزش علم و دانش، تدبیر و خردورزی (درس ۹ ص ۱۱۶)
ب) پذیرش ولایت الهی (اطاعت از خدا و رسول و امام) یا (نفی حاکمیت طاغوت) (درس ۹ ص ۱۱۰ - ۱۰۹)
- ۸۷۵ قمار علاوه بر این‌که کار بیهود است، پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد. از طرف دیگر، این عمل میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می‌آورد. (درس ۹ ص ۱۱۲)
- ۸۷۶ توحید و معاد (درس ۱۰ ص ۱۲۴)
- ۸۷۷ پذیرش ولایت الهی (تشکیل حکومت الهی) (درس ۱۰ ص ۱۲۴)
- ۸۷۸ نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف تشویق‌های دائمی رسول خدا به علم‌آموزی از طرف دیگر سد جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست و یکی از جاهل‌ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت. (درس ۱۰ ص ۱۲۸)
- ۸۷۹ خانواده (درس ۹ ص ۱۱۲)
- ۸۸۰ نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر، سد جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست. (درس ۹ ص ۱۱۴)
- ۸۸۱ تغییر در نگرش انسان‌ها و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود. (درس ۱۰ ص ۱۲۴)
- ۸۸۲ ص (درس ۱۰ ص ۱۲۷ و ۱۲۸)
- ۸۸۳ خانواده (درس ۹ ص ۱۱۲)
- ۸۸۴ تعقل - تفکر (درس ۱۰ ص ۱۲۷)
- ۸۸۵ مظلوم به آسانی حق خود را از ظالم بستاند - امکان رشد برای همه‌ی انسان‌ها فراهم باشد. (ذکر یک مورد کافی است) (درس ۹ ص ۱۱۰)

۸۸۶ نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر، سدّ جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست. (درس ۹ ص ۱۱۴)

۸۸۷ صحیح (درس ۹ ص ۱۱۴)

۸۸۸ صحیح (درس ۱۰ ص ۱۲۹)

۸۸۹ برابری (مساوات) (درس ۹ ص ۱۱۰)

۸۹۰ (۱) غلط (درس ۸ ص ۱۰۳) (۲) غلط (درس ۹ ص ۱۰۹)

(۳) صحیح (درس ۱۱ ص ۱۳۸) (۴) صحیح (درس ۱۰ ص ۱۲۴)

۸۹۱ زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آن‌ها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی‌گرفت، تحصیل برای زنان آزاد بود و اندیشمندان بزرگی در جهان اسلام پیدا شدند که قبلاً سابقه نداشت. (درس ۹ ص ۱۱۴)

۸۹۲ تغییر در نگرش انسان‌ها و تحوّلی بنیادین در شیوه‌ی زندگی فردی و اجتماعی مردم (درس ۹ ص ۱۰۹)

۸۹۳ غلط (درس ۹ ص ۱۱۴)

۸۹۴ پذیرش ولایت الهی (تشکیل حکومت الهی) (درس ۱۰ ص ۱۲۹ - ۱۲۸)

۸۹۵ به طوری که مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه‌ی انسان‌ها فراهم باشد نه این‌که نعمت‌ها و ثروت‌های زمین در انحصار گروهی محدود باشد. (درس ۱۰ ص ۱۲۹)

۸۹۶ هر صبح پدر دریچه‌ی پنجره‌ی خانه‌اش را می‌گشود و به دخترش سلام می‌کند. هرگاه قصد سفر داشت، در منزل او را می‌زد و با او خداحافظی می‌کرد. هرگاه از سفر برمی‌گشت، فاطمه (س) اولین کسی بود که پیامبر (ص) به سراغش می‌آمد و حال او را می‌پرسید. (ذکر دو مورد کافی است.) (درس ۹ ص ۱۱۴)

۸۹۷ یکی از اهداف مهم پیامبر (ص) برپایی جامعه‌ی عدالت محور بود تا مظلوم به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه‌ی انسان‌ها فراهم باشد نه این‌که نعمت‌ها در انحصار گروهی محدود باشد. ایشان از هر فرصتی برای رفع تبعیض‌های طبقاتی حاکم بر نظام جاهلی و برقراری فرهنگ برابری استفاده می‌نمود. (درس ۹ ص ۱۱۲)

۸۹۸ توحید - معاد (درس ۹ ص ۱۱۱)

۸۹۹ نزول تدریجی آیات قرآن و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر سدّ جاهلیت را شکست و جامعه‌ی آن زمان را مشتاق علم کرد. (درس ۹ ص ۱۱۶)

۹۰۰ جامعه‌ای که مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه‌ی انسان‌ها فراهم باشد نه این‌که نعمت‌های زمین در انحصار گروهی محدود باشد. پیامبر (ص) از هر فرصتی برای رفع تبعیض‌های طبقاتی حاکم بر نظام جاهلی و برقراری فرهنگ مساوات در جامعه کمال استفاده را می‌نمود و از هیچ تلاشی فروگذار نمی‌کرد. (ص ۱۱۲)

۹۰۱ (۱) غلط (ص ۹) (۲) غلط (ص ۸۳) (۳) صحیح (ص ۱۰۰) (۴) غلط (ص ۱۱۴)

۹۰۲ ایمان به خدا - ایمان به آخرت (ص ۱۱۱)

۹۰۳ تغییر در نگرش انسان‌ها و تحولی بنیادین در شیوه‌ی زندگی فردی و اجتماعی مردم (ص ۱۲۸)

۹۰۴ توحید / معاد (درس ۹ ص ۱۱۳)

۹۰۵ نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف (۵ / ۰) و تشویق‌های دائمی رسول خدا از طرف دیگر، سد جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست و یکی از جاهل‌ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت. (۵ / ۰) (درس ۹ ص ۱۱۸)

۹۰۶ گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند تغییر در نگرش انسان‌ها (۲۵ / ۰) و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود. (۲۵ / ۰) (درس ۹ ص ۱۱۳)

۹۰۷ گفتار (۲۵ / ۰) - رفتار (۲۵ / ۰) (درس ۹ ص ۱۱۶)

۹۰۸ ص (۵ / ۰) (درس ۹ ص ۱۲۰)

۹۰۹ اطاعت از خدا و رسول و امام (پذیرش ولایت الهی و نفی طاغوت) (۵ / ۰) (درس ۹ ص ۱۱۴)

۹۱۰ نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف (۷۵ / ۰) و تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) به علم‌آموزی از طرف دیگر، سد جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست و یکی از جاهل‌ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت. (۷۵ / ۰) (درس ۱۰ ص ۱۳۲)

۹۱۱ جامعه‌ای که در آن مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بگیرد (۲۵ / ۰) و امکان رشد برای همه‌ی انسان‌ها فراهم باشد. (۲۵ / ۰) (درس ۹ ص ۱۱۴)

۹۱۲ علم‌آموزی (خردورزی) (۵ / ۰) (درس ۹ ص ۱۱۸ و ۱۱۹)

۹۱۳ دعوت به توحید (یکتاپرستی) (۲۵ / ۰) معاد (جهان آخرت) (۲۵ / ۰) (درس ۹ ص ۱۱۳)

۹۱۴ اطاعت از خدا، رسول و امام (پذیرش ولایت الهی و نفی ولایت طاغوت) (درس ۹ ص ۱۰۹)

۹۱۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (درس ۹ ص ۱۰۹)

۹۱۶ توحید - معاد (درس ۹ ص ۱۰۹)

۹۱۷ برپایه جامعه براساس عدالت (درس ۱۰ ص ۱۲۵)

۹۱۸ غ (۵ / ۰) (درس ۱۱ ص ۱۴۲)

۹۱۹ برقراری عدالت (برپایی جامعه عدالت محور) (درس ۹ ص ۱۱۱)

۹۲۰ گزینه ۱ درست است. (درس ۱۰ ص ۱۳۲)

۹۲۱) توحید و معاد (درس ۱۰ ص ۱۲۸)

۹۲۲) ولایت‌مداری (درس ۱۰ ص ۱۲۹)

۹۲۳) غ (۵ / ۰) (درس ۹ ص ۱۲۰)

۹۲۴) غ (۵ / ۰) (درس ۱۰ ص ۱۳۲)

۹۲۵) گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۹۲۶) به ما مسلمانان کمک می‌کند از نقاط قوت این تمدن بهره‌مند شویم و با عبرت گرفتن از ضعف‌ها و آسیب‌های آن، بتوانیم برنامه‌ریزی درست و کم‌اشتباهی را برای ساماندهی تمدن اسلامی داشته باشیم.

۹۲۷) خانواده کانون رشد فضیلت‌ها و محل تربیت نسل‌های توانمند و با همت است. تحکیم این بنیان سبب رشد فضائل اخلاقی در جامعه، کاهش فساد و حضور انسان‌های با فضیلت و کارآمد می‌گردد و اگر بنیان خانواده سست شود فساد گسترش می‌یابد و نسل‌هایی که از قوت و قدرت روحی کافی برخوردار نیستند مسئولیت‌های اجتماعی را برعهده می‌گیرند.

۹۲۸) تولید علم در قرون اخیر جهشی فوق‌العاده داشته است به طوری که دوران جدید را می‌توان دوران علم نامید. مثال: اختراع صنعت چاپ، کشف الکتروسیته، ساخت ماشین، اختراع وسایل ارتباطی (ذکر دو مثال کافی است)

۹۲۹) گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۹۳۰) ۱) از بین بردن استقلال و آزادی (۲) گرفتن هویت و ارزش‌های معنوی ما (۳) برگرداندن مسلمانان از دینشان (به واژه‌های (هدف مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت و صبر با توجه به کلام امام) هم نمره تعلق گیرد.)

۹۳۱) برای این کار، اتاق ویژه‌ای در کلیسا ساخته شد که محل اعتراف و توبه کردن بود. آنان معتقد بودند که با اعتراف گناهکار در برابر کشیش توبه‌کننده آمرزیده می‌شود و عفو ابدی را به دست می‌آورد.

۹۳۲) گزینه الف

۹۳۳) قدرت سرمایه‌داران و نفع‌طلبی

۹۳۴) صحیح

۹۳۵) در راستای احیای تمدن اسلامی، از نقاط قوت این تمدن بهره‌مند شویم. و با عبرت گرفتن از ضعف‌ها و آسیب‌های آن، بتوانیم برنامه‌ریزی درست و کم‌اشتباهی را برای ساماندهی تمدن اسلامی داشته باشیم.

۹۳۶) حق تعیین سرنوشت و دخالت مردم در امور خود گام مثبتی بود که باعث شد برخی حکومت‌های استبدادی و موروثی حاکم بر کشورهای اروپایی از صفحه خارج شوند.

۹۳۷) الف) ۳ (درس ۱۰ ص ۱۳۰)   ب) ۵ (درس ۱۰ ص ۱۳۳)

ج) ۴ (درس ۱۰ ص ۱۳۵)   د) ۱ (درس ۱۰ ص ۱۳۶)

۹۳۸) ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام (درس ۱۰ ص ۱۳۲)

۹۳۹

بی‌بندوباری جنسی آن چنان در غرب رواج یافته است که بسیاری از مردم به این نتیجه رسیده‌اند که توان اصلاح و مبارزه آن را ندارند، از این رو به ناچار در پی آن برآمده‌اند که معیارها و ضوابط اخلاقی را تغییر بدهند؛ و امروزه دیگر هیچ گونه ضابطه و معیار مذهبی یا اخلاقی که منشأ الهی داشته باشد، معنا ندارد. (درس ۱۲ ص ۱۵۲)

۹۴۰

۱- اعتقاد به گناه اولیه و فطری حضرت آدم (ع) و فرزندانش که نیازمند انجام غسل ویژه‌ای به نام تعمید است ۲- اعتراف به گناهان در حضور کشیش ۳- ازدواج مسیحی که معتقدند پس از ازدواج امکان جدایی زن و شوهر نبوده و پیوندشان ابدیست ۴- کشیشان حق ازدواج ندارد ۵- زن حق مالکیت ندارد حتی نام خانوادگی او نیز به نام شوهر تغییر پیدا می‌کند ۶- عبادت و راز و نیاز با خدا فقط در یک روز مشخص، محل کلیسا و در حضور کشیشان انجام می‌شود. (درس ۱۲ ص ۱۴۸)

۹۴۱

اول آن‌که ما مسلمانان مانند سایر ملت‌ها، با این تمدن، ارتباط مستقیم داریم، بنابراین، هم تحت تأثیر آن قرار می‌گیریم و هم می‌توانیم بر آن اثر بگذاریم؛ هر قدر آگاهی و هوشیاری ما بیشتر باشد، قدرت تأثیرگذاری ما بیشتر خواهد بود. دوم آن‌که بررسی ضعف‌ها و قوت‌های این تمدن در عرصه‌های مختلف، این کمک را به ما می‌کند که در راستای احیای تمدن اسلامی، از نقاط قوت این تمدن بهره‌مند شویم و با عبرت گرفتن از ضعف‌ها و آسیب‌های آن، بتوانیم برنامه‌ریزی درست و کم‌اشتباهی را برای سامان‌دهی تمدن اسلامی داشته باشیم. (درس ۱۲ ص ۱۴۷)

۹۴۲

کنار گذاشتن اعتقادات باستانی و بت‌پرستی و از بین رفتن بت‌ها و بت‌خانه‌ها - روی آوردن به مسیحیت که یک دین الهی است - حاکم شدن اتحاد در سرزمین اروپا - ساخته شدن بناهای باشکوه مذهبی - نگارش کتاب‌هایی در اخلاق، معنویت و فرهنگ - به وجود آمدن آثار هنری بزرگ. (از موارد بالا، سه مورد نوشته شود کافی است) (درس ۱۰ ص ۱۲۷)

۹۴۳

۱) استحکام پایه‌های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر ۲) توسعه عدالت در همه ابعاد ۳) تقویت اتحاد ملی ۴) انسجام اسلامی و مشارکت عمومی ۵) عمل به وظیفه امر به معروف و نهی از منکر ۴) مورد کافی است) (درس ۱۳ ص ۱۶۱)

۹۴۴

شکل‌گیری نظام‌های سیاسی جدید، بر پایه قدرت سرمایه‌داران و نفع‌طلبی فزاینده آنان بود. صاحبان سرمایه و صنعت، منابع طبیعی اکثر نقاط جهان را به بهایی بسیار اندک خریدند و یا با قدرت نظامی خود تاراج کردند و کالاهای خود را با قیمت‌هایی بسیار سنگین به مردم همان سرزمین‌ها فروختند. بدین ترتیب، بخش کوچکی از جهان روز به روز غنی‌تر شد ولی بخش اعظم آن در فقر و تنگدستی فرو رفت.

۹۴۵

خانواده کانون رشد فضیلت‌ها و محل تربیت نسل‌های توانمند و با همت است و تحکیم خانواده سبب رشد فضایل اخلاقی در جامعه، کاهش فساد و حضور انسان‌های بافضیلت و کارآمد می‌گردد و اگر بنیان خانواده سست شود فساد گسترش می‌یابد و نسل‌هایی که از قوت و قدرت روحی کافی برخوردار نیستند مسئولیت‌های اجتماعی را برعهده می‌گیرند. (درس ۱۰ ص ۱۳۶)

۹۴۶

۱) ب (درس ۱۰ ص ۱۳۵) ۲) د (درس ۱۰ ص ۱۳۰) ۳) هـ (درس ۱۰ ص ۱۳۰) ۴) الف (درس ۱۰ ص ۱۳۲)

۹۴۷

گزینه الف (درس ۱۰ ص ۱۳۰ و ۱۳۱)

۹۴۸

الف) واجب کفایی (درس ۹ ص ۱۱۴) ب) حرام (درس ۹ ص ۱۱۴ و ۱۱۵) ج) مستحب (درس ۹ ص ۱۱۵ و ۱۱۶) د) واجب (درس ۹ ص ۱۱۵)

۹۴۹

ص (درس ۱۲ ص ۱۵۰)

۹۵۰

غ (درس ۱۰ ص ۱۲۸)

۹۵۱ یکی از رسالت‌های اصلی انبیاء مبارزه با ظلم و برقراری عدل و گسترش حق و حقیقت بوده است. هر چند که بسیاری از مردم با شنیدن سخن حق دلشان نرم می‌شود و مجذوب حقیقت و عدالت می‌شوند، اما باید هشیار باشیم که همواره گروهی از اهل باطل هستند که نه تنها زیر بار حق نمی‌روند بلکه سد راه حق‌جویی می‌شوند زیرا گسترش عدالت منافع آن‌ها را تهدید می‌کند. این گروه‌ها تا همه را تابع خود نکنند و یوغ اسارت بر گردن دیگران نیفکنند آرام نمی‌گیرند. (درس ۱۰ ص ۱۳۴)

۹۵۲ با شکست‌های پی‌درپی جوامع غربی در عرصه اخلاق و ظهور بحران‌های اخلاقی در این جوامع (درس ۱۰ ص ۱۳۱)

۹۵۳ اول آنکه ما مسلمانان مانند سایر ملت‌ها با این تمدن ارتباط مستقیم داریم، بنابراین هم تحت تأثیر آن قرار می‌گیریم و هم می‌توانیم بر آن تأثیر بگذاریم هر قدر آگاهی و هوشیاری ما بیشتر باشد قدرت تأثیرگذاری ما بیشتر خواهد بود. (۱)
دوم آنکه، بررسی ضعف‌ها و قوت‌های این تمدن در عرصه‌های مختلف این کمک را به ما می‌کند که در راستای احیای تمدن اسلامی از نقاط قوت این تمدن بهره‌مند شویم و با عبرت گرفتن از ضعف‌ها و آسیب‌های آن بتوانیم برنامه‌ریزی درست و کم‌اشتباهی را برای سامان‌دهی تمدن اسلامی داشته باشیم. (۱) - درس ۱۰ صفحه ۱۲۷

۹۵۴ علم (۰/۲۵) - درس ۱۰ صفحه ۱۳۰

۹۵۵ صحیح است (۰/۵) - درس ۱۲ صفحه ۱۴۷

۹۵۶ الف ← ۳   ب ← ۱   پ ← ۴

هر مورد (۰/۵) نمره - درس ۱۰ صفحه ۳۰ و صفحه ۱۳۵

۹۵۷ استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است. یک کشور ضعیف، به طور طبیعی منزوی می‌شود و همراه و همدلی در دنیا نمی‌یابد. استحکام پایه‌های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعه عدالت در همه ابعاد، تقویت اتحاد ملی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی و عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر مهم‌ترین عوامل استحکام نظام اسلامی است. (درس ۱۰ ص ۱۳۵)

۹۵۸ شکل‌گیری نظام‌های سیاسی جدید، بر پایه قدرت سرمایه‌داران و نفع‌طلبی فزاینده آنان بود. صاحبان سرمایه و صنعت، منابع طبیعی اکثر نقاط جهان را به بهایی بسیار اندک خریدند و یا با قدرت نظامی خود تاراج کردند و کالاهای خود را با قیمت‌های بسیار سنگین به مردم همان سرزمین‌ها فروختند.

۹۵۹ مادی (درس ۱۲ ص ۱۵۲)

۹۶۰ الف (درس ۱۲ ص ۱۵۰)

۹۶۱ تجارت فحشا (درس ۱۰ ص ۱۳۶)

۹۶۲ اقتدار نظام حکومتی (درس ۱۰ ص ۱۳۵)

۹۶۳ الف) ۲ (درس ۱۰ ص ۱۳۳)

ب) ۴ (درس ۱۰ ص ۱۳۶)

ج) ۳ (درس ۱۰ ص ۱۳۳)

۹۶۴

میان یک پیام و روش تبلیغ آن باید تناسب منطقی و معقول برقرار باشد حق را نمی‌توان با روش‌های نادرست به دیگران رساند، دین اسلام یک دین منطقی و استدلالی است و هر آموزه و حکم آن براساس حکمت الهی تنظیم شده است. چنین دینی را نمی‌توان با تعصب‌های جاهلانه یا با روش‌های فریبکارانه تبلیغ کرد و نظر مردم را به سمت آن جلب نمود. ما باید از همان روش‌هایی که خداوند، در قرآن کریم به پیامبر گرامی‌اش آموزش داده، استفاده کنیم و بهره ببریم. (درس ۱۳ ص ۱۶۹)

۹۶۵

پس از قرون وسطی در کشورهای اروپایی توجه به قانون عموماً عکس‌العملی در برابر حاکمیت نامطلوب کلیسا بود. آگاهی به قانون ابتدا با ترجمه‌ی آثار اسلامی اتفاق افتاد و فوایدی برای تمدن جدید داشت. مردم با حقوق خود در مقابل دولت‌ها آشنا شدند و به تدوین قوانین حقوقی پرداختند و برای حفظ آن سازمان‌هایی را تأسیس کردند. (درس ۱۰ ص ۱۳۵)

۹۶۶

امروزه ابزارهای رساندن پیام بسیار متنوع و گسترده شده است. این ابزارها، به همان میزان که می‌توانند در استخدام حق قرار گیرند، می‌توانند حامل پیام‌های باطل باشند و به گمراهی مردم کمک کنند. متأسفانه بیش‌تر این رسانه‌ها توسط کسانی تأسیس و مدیریت می‌شود که نه تنها به دنبال حقیقت نیستند بلکه می‌خواهند باطل را حق جلوه دهند تا مردم دنیا باطل را جای حق گذاشته و از آن پیروی کنند. اینترنت مهم‌ترین نمونه‌ی این‌گونه رسانه‌هاست. در این میدان که شاید سخت‌ترین هم‌وردی حق و باطل در جریان است، مشاهده می‌کنید که باطل پیشگان به تمام اصول اخلاقی حمله می‌کنند و هیچ مرز اخلاقی را رعایت نمی‌کنند. (ص ۱۷۷)

۹۶۷

جدی‌ترین آسیب مصرف‌زدگی، تغییر الگوی زندگی و دل‌مشغولی دائمی مردم به کالاهای متنوعی است که همه روزه وارد بازار می‌گردد و افکار را به خود مشغول می‌کند و در نتیجه، انسان را از اساسی‌ترین نیاز خود، یعنی پرورش و تکامل بُعد معنوی خویش غافل می‌سازد. (درس ۱۲ ص ۱۵۹)

۹۶۸

شکل‌گیری نظام‌های سیاسی جدید بر پایه قدرت سرمایه‌داران و نفع‌طلبی فزاینده آنان بود. (۲۵ / ۰) صاحبان سرمایه و صنعت، منابع طبیعی اکثر نقاط جهان را به بهایی بسیار اندک خریدند، (۲۵ / ۰) و یا با قدرت نظامی خود تاراج کردند (۲۵ / ۰) و کالاهای خود را با قیمت‌هایی بسیار سنگین به مردم همان سرزمین‌ها فروختند (۲۵ / ۰). بدین ترتیب، بخش کوچکی از جهان روز به روز غنی‌تر شد ولی بخش اعظم آن در فقر و تنگدستی فرو رفت. (درس ۱۰ ص ۱۴۱)

۹۶۹

برای اعتراف به گناه در حضور کشیش، اتاق ویژه‌ای در کلیسا ساخته شد که محل اعتراف و توبه کردن بود. آنان معتقد بودند که با اعتراف گناهکار در برابر کشیش، توبه‌کننده آمرزیده می‌شود و عفو ابدی را به دست می‌آورد.

۹۷۰

بهره‌گیری از تجربیات سایر تمدن‌ها

۹۷۱

استحکام و اقتدار نظام حکومتی

۹۷۲

گزینه ب

۹۷۳

تحکیم بنیان خانواده

۹۷۴

ظهور ظلم فراگیر و پدیده استعمار یا افزایش فاصله میان انسان‌های فقیر و غنی در جهان

۹۷۵

گزینه الف پاسخ صحیح است.

۹۷۶

گزینه ب

۹۷۷

۱- مصرف‌زدگی ۲- نابودی طبیعت ۳- علم‌زدگی

۹۷۸ حق تعیین سرنوشت و دخالت مردم در امور خود، یکی از گام‌های مثبتی بود که در تمدن جدید برداشته شد و باعث شد برخی حکومت‌های استبدادی و موروثی حاکم بر کشورهای اروپایی از صحنه خارج شوند.

۹۷۹ فروپاشی نهاد خانواده - بی‌بندوباری جنسی - استفاده ابزاری از زنان

۹۸۰ صحیح

۹۸۱ نادرست

۹۸۲ دانش استوار - اندرز نیکو

۹۸۳ مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد یک کشور، استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور است.

۹۸۴ حکمت (دانش استوار) - اندرز نیکو - جدال احسن (ذکر دو مورد)

۹۸۵ آثار مثبت: (۱) رشد سریع علم (۲) توانایی بهره‌مندی بیشتر از طبیعت
آثار منفی: (۱) مصرف‌زدگی (۲) نابودی طبیعت (۳) علم‌زدگی (ذکر ۲ مورد)

۹۸۶ گزینه ۲

۹۸۷ آنان معتقد بودند که آدم در بهشت اولیه مرتکب گناه شده است و این گناه به فرزندان آدم نیز سرایت کرده است و هرکسی با گناه اولیه به دنیا می‌آید، بنابراین هر کودکی پس از تولد باید غسل ویژه‌ای به نام تعمید داده شود تا از آن گناه پاک گردد.

۹۸۸ قرون وسطی (درس ۱۰ ص ۱۲۷)

۹۸۹ تحکیم این بنیان سبب رشد فضائل اخلاقی در جامعه، کاهش فساد و حضور انسان‌های با فضیلت و کارآمد می‌گردد. اگر بنیان خانواده سست شود، فساد گسترش می‌یابد و نسل‌هایی که از قوت و قدرت روحی کافی برخوردار نیستند مسئولیت‌های اجتماعی را برعهده می‌گیرند. (درس ۱۰ ص ۱۳۶)

۹۹۰ تمدن جدید (تمدن غرب) (درس ۱۰ ص ۱۳۰)

۹۹۱ غلط (درس ۱۰ ص ۱۳۰)

۹۹۲ ظهور ظلم فراگیر و پدیده استعمار افزایش فاصله میان فقیر و غنی (درس ۱۰ ص ۱۳۴)

۹۹۳ عدل و قسط

۹۹۴ فروپاشی بنیان خانواده - تجارت فحشا استفاده ابزاری زنان - بی‌بندوباری جنسی

۹۹۵ گزینه ب

۹۹۶ استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است.

۹۹۷ مصرف‌زدگی (درس ۱۲ ص ۱۵۰)

- ۹۹۸ سبب سست شدن ارتباط شخصی و پیوسته انسان با خدا می‌شد. (یا واسطه قرار گرفتن کشیشان میان خداوند و بندگان او) (درس ۱۲ ص ۱۴۸)
- ۹۹۹ غلط است (۰/۵) - درس ۱۲ صفحه ۱۵۱
- ۱۰۰۰ ۱- کلیسا و تعالیم تحریف شده ۲- بهره‌گیری از تجربیات سایر تمدن‌ها (درس ۱۲ ص ۱۴۷ - ۱۴۸)
- ۱۰۰۱ ۱- کلیسا و تعالیم تحریف شده ۲- بهره‌گیری از تجربیات سایر تمدن‌ها (درس ۱۰ ص ۱۲۹ و ۱۲۷)
- ۱۰۰۲ غلط (درس ۱۰ ص ۹۶)
- ۱۰۰۳ ۱- دانش استوار ۲- اندرز نیکو ۳- جدال احسن (دو مورد کافیت) (درس ۱۰ ص ۱۳۲)
- ۱۰۰۴ استحکام و اقتدار نظام حکومتی (درس ۱۳ ص ۱۶۳)
- ۱۰۰۵ صحیح (درس ۱۰ ص ۱۳۲)
- ۱۰۰۶ ۱- رشد سریع علم ۲- توانایی بهره‌مندی بیش‌تر از طبیعت (درس ۱۰ ص ۱۳۰ - ۱۲۹)
- ۱۰۰۷ صحیح (درس ۱۰ ص ۱۳۲)
- ۱۰۰۸ عدل و قسط (درس ۱۰ ص ۱۳۳)
- ۱۰۰۹ الف) ۴ (درس ۴ ص ۴۷) ب) ۱ (درس ۷ ص ۸۸)
ج) ۵ (درس ۹ ص ۱۱۰) د) ۲ (درس ۱۰ ص ۱۳۳)
- ۱۰۱۰ کلیسا و تعالیم تحریف شده - بهره‌گیری از تجربیات سایر تمدن‌ها (ذکر یک مورد کافی است) (درس ۱۰ ص ۱۲۷ و ۱۲۹)
- ۱۰۱۱ افزایش توان علمی بشر و دستیابی وی به ابزارهای نوین، توانایی وی برای بهره‌برداری از منابع طبیعی را به سرعت افزایش داد و به تخریب ساختار طبیعی محیط زیست انجامید، منابع معدنی که نتیجه میلیون‌ها سال فعالیت موجودات بوده، رو به پایان گذاشته، محیط دریاها و اقیانوس‌ها آلوده شده، تعادل ترکیبی گازهای جوّی بر هم خورده، بسیاری از جنگل‌ها از بین رفته و ده‌ها بحران زیست محیطی برای انسان به وجود آمده است. (درس ۱۰ ص ۱۳۰)
- ۱۰۱۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (درس ۱۰ ص ۱۳۴)
- ۱۰۱۳ امروزه، مردم جهان هر لحظه در مخاطره به کار افتادن سلاح‌هایی هستند که می‌تواند چندین بار، تمام جمعیت بشر و امکانات موجود روی کره زمین را نابود کند. انبارهای اسلحه، انباشته از پیچیده‌ترین سلاح‌های کشتار جمعی، از جمله سلاح‌های شیمیایی و میکروبی است که به کمک دانش جدید ساخته شده است. (درس ۱۰ ص ۱۴۱)
- ۱۰۱۴ استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است. یک کشور ضعیف، به طور طبیعی منزوی می‌شود و همراه و همدلی در دنیا نمی‌یابد. استحکام پایه‌های اقتصادی و تلاش رای کاهش فقر، توسعه‌ی عدالت در همه‌ی ابعاد، تقویت اتحاد ملّی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی و عمل به وظیفه‌ی مقدس امر به معروف و نهی از منکر از مهم‌ترین عوامل استحکام نظام اسلامی است. (درس ۱۰ ص ۱۳۵)

۱۰۱۵ الف) ۳ (دریافت پاداش‌های وصف‌نشده‌ی اخلاص) (درس ۴ ص ۴۸)

ب) ۵ (جبران حقوق مردم) (درس ۷ ص ۸۷)

ج) ۲ (امر به معروف و نهی از منکر) (درس ۷ ص ۸۸)

د) ۴ (از آثار منفی تمدن جدید در حوزه‌ی علم) (درس ۱۰ ص ۱۲۹)

۱۰۱۶ ص (درس ۱۰ ص ۱۲۸)

۱۰۱۷ انسان صرفاً یک موجود زنده‌ی طبیعی ولی پیچیده‌تر است (انسان صرفاً نیازهای طبیعی و مادی دارد و از توجه به بعد معنوی و فطرت الهی در این تمدن خبری نیست). (درس ۱۰ ص ۱۳۰)

۱۰۱۸ ۱) کسی‌که در زندگی خود، از فرمان خدا اطاعت کند، به مراتبی از توحید عملی رسیده است. (درس ۳ ص ۳۲)

۲) شیطان، خود اقرار کرده است که قدرت و توانایی فریب دادن مؤمنان با إخلاق را ندارد. (درس ۴ ص ۴۹)

۳) حفظ آبروی بندگان گناهکار و پذیرش عبادت اندک، نمونه‌هایی از سنت سبقت‌رحمت‌بر‌غضب است. (درس ۶ ص ۷۸)

۴) یکی از اقدامات برای حضور مؤثر در جامعه‌ی جهانی ترسیم چهره‌ی منطقی-عقلانی از دین اسلام است. (درس ۱۳ ص ۱۷۶)

۱۰۱۹ ۱) ب (ص ۱۵۸) ۲) الف (ص ۱۶۲) ۳) ج (ص ۱۶۰)

۱۰۲۰ الف) ۳ (ص ۱۳۲) ب) ۴ (ص ۱۳۵) ج) ۱ (ص ۱۳۸)

۱۰۲۱ ۱) انسان موخّذ باور دارد سختی‌های زندگی نشانه‌ی بی‌مهری خداوند نیست بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست. (ص ۳۲)

۲) انسان حکیم، به درجاتی از بصیرت می‌رسد که می‌تواند در شرایط سخت، حق را از باطل تشخیص دهد. (ص ۴۹)

۳) پیامبر اکرم (ص): برترین جهاد، سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد. (ص ۱۴۴)

۴) بهره‌گیری از تجربیات سایر تمدن‌ها و کلیسا و تعالیم تحریف شده، از زمینه‌های پیدایش تمدن جدید است. (ص ۱۵۵)

۱۰۲۲ الف) ۴ (ب) ۱ (ج) ۲ (درس ۱۰ ص ۱۳۰ و ۱۳۱)

۱۰۲۳ حکمت - موعظه - جدل (درس ۱۰ ص ۱۳۲)

۱۰۲۴ علم و تکنولوژی سبب شد که آدمی بتواند در طبیعت تصرف فوق‌العاده کند و تغییراتی را در آن به وجود آورد. نفت را از اعماق

زمین بیرون بکشد، معادن را استخراج کند، کوه‌ها را برای ساختن تونل بشکافد، با سدهای بزرگ آب‌ها را مهار نماید و قدرت و

توانایی خود را به رخ طبیعت بکشد. (درس ۱۲ ص ۱۵۳ و ۱۵۴)

۱۰۲۵ استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور، مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است. چون به طور

طبیعی یک کشور ضعیف، منزوی می‌شود و همراهی در دنیا نمی‌یابد. (درس ۱۰ ص ۱۳۷)

۱۰۲۶ چون جوامع غربی با گذشت چند قرن و شکست‌های پی‌درپی دریافتند که علم تجربی نمی‌تواند پاسخ‌گوی همه‌ی نیازهای انسان

باشد، پس این نیاز انسان غربی به معنویت باعث ایجاد مکاتب عرفانی و معنوی شد. اما به دلیل آن‌که برآمده از آموزه‌های وحیانی

نیستند، نتیجه‌ای جز سردرگمی برای بشر نداشته‌اند. (درس ۱۰ ص ۱۳۳)

۱۰۲۷ توجه به قانون - مشارکت مردم در تشکیل حکومت (درس ۱۰ ص ۱۳۵)

۱۰۲۸) ۱) جامعه‌ی توحیدی با ظالمان مبارزه کرده و بنا به فرمان خدا از محرومان یا مستضعفان حمایت می‌کند. (ص ۳۵)
۲) اگر کسی با زبان، «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ» بگوید، اما در قلبش پشیمان نباشد، توبه نکرده است. (ص ۸۴)
۳) اولین آیاتی که بر رسول خدا (ص) نازل شد و آغازگر رسالت وی بود، درباره دانش - آموزش بود. (ص ۱۱۶)
۴) تحکیم بنیان خانواده سبب رشد فضایل اخلاقی و کاهش فساد و جرم در جامعه می‌گردد. (ص ۱۳۹)

۱۰۲۹) ۱- فروپاشی نهاد خانواده ۲- بی‌بند و باری جنسی ۳- استفاده ابزاری از زنان (ذکر دو مورد کافی است). (درس ۱۰ ص ۱۴۳)

۱۰۳۰) ۱- توجه به قانون ۲- مشارکت مردم در تشکیل حکومت (درس ۱۰ ص ۱۴۰)

۱۰۳۱) الف) فردی / اجتماعی (درس ۳ ص ۳۲)

ب) نابودی طبیعت / علم‌زدگی (درس ۱۰ ص ۱۳۷)

ج) استحکام / اقتدار (درس ۱۰ ص ۱۴۲)

۱۰۳۲) الف) ص (درس ۸ ص ۱۰۰) ب) غ (درس ۹ ص ۱۱۴)

ج) غ (درس ۱۰ ص ۱۳۳) د) ص (درس ۳ ص ۳۳)

۱۰۳۳) کلیسا و تعالیم تحریف شده - بهره‌گیری از تجربیات سایر تمدن‌ها (درس ۱۲ ص ۱۵۵ و ۱۵۷)

۱۰۳۴) حکمت الهی (۰ / ۵) (درس ۱۰ ص ۱۳۹)

۱۰۳۵) ۱ (درس ۱۰ ص ۱۴۲) (۰ / ۵)

۱۰۳۶) ۱- کلیسا و تعالیم تحریف شده (۰ / ۲۵) ۲- بهره‌گیری از تجربیات سایر تمدن‌ها (۰ / ۲۵) (درس ۱۰ ص ۱۳۳ و ۱۳۵)

۱۰۳۷) دانش استوار، اندرز نیکو، بحث و مجادله به روش نیکوتر (ذکر دو مورد کافی است، هر مورد ۰ / ۲۵) (درس ۱۰ ص ۱۳۹)

۱۰۳۸) استحکام پایه‌های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعه‌ی عدالت در همه‌ی ابعاد، تقویت اتحاد ملی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی و عمل به وظیفه‌ی مقدس امر به معروف و نهی از منکر. ذکر چهار مورد کافی است و هر مورد (۰ / ۵) (درس ۱۳ ص ۱۷۴)

۱۰۳۹) ۱) ب (۰ / ۵) (درس ۱۲ ص ۱۵۹)

۲) د (۰ / ۵) (درس ۱۲ ص ۱۶۲)

۳) الف (۰ / ۵) (درس ۱۲ ص ۱۶۰)

۱۰۴۰) غ (۰ / ۵) (درس ۱۲ ص ۱۵۸ - ۱۵۹)

۱۰۴۱) الف) ۲ (۰ / ۵) (درس ۹ ص ۱۱۶)

ب) ۳ (۰ / ۵) (درس ۱۰ ص ۱۳۳ و ۱۳۵)

ج) ۵ (۰ / ۵) (درس ۱۰ ص ۱۴۰)

۱۰۴۲) ۱- رشد سریع علم (۰ / ۲۵) ۲- توانایی بهره‌مندی بیش‌تر از طبیعت (۰ / ۲۵) (درس ۱۰ ص ۱۲۶)

۱۰۴۳) علم‌زدگی (۰ / ۵) (درس ۱۰ ص ۱۳۷)

۱۰۴۴ استحکام بخشیدن به نظام اسلامی (۰/۵) (درس ۱۳ ص ۱۷۴)

(د) واجب

(ج) جایز (۰/۵)

(ب) واجب کفایی (۰/۵)

۱۰۴۵ الف) حرام (۰/۵)

(۰/۵)

(درس ۹ ص ۱۱۶ تا ۱۲۱)

(د) ۱ (۰/۵)

(ج) ۵ (۰/۵)

(ب) ۴ (۰/۵)

۱۰۴۶ الف) ۲ (۰/۵)

(درس ۱۲ ص ۱۵۹ تا ۱۶۲)

۱۰۴۷ جبهه حق - جبهه باطل (درس ۱۰ ص ۱۲۶)

۱۰۴۸ حاکمیت نامطلوب کلیسا در قرون وسطی (ص ۱۳۵)

۱۰۴۹ پیشرفت علمی (درس ۱۳ ص ۱۷۳)

۱۰۵۰ ص (۰/۵) (درس ۱۰ ص ۱۳۸)